

VIENYBĖ LIETUVNIKŲ

Literatūros, mokslo ir politikos sanvaitinis laikraštis.

Nr. 21.

Plymouth, Pa., d 21 Gegužio (May) 1902 m.
ENTERED AS SECOND CLASS MATTER AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.,

Metas XVII.

Rasiant apie permainą adreso
butinai reikia atsiųsti ir senąjį adresą
Dėl norinezių pamatyti mūsų
aikrasztį siunčiamame vieną numerį
dykai. Prenumerata turi būti iš-
virszaus apmokėta.

THE WEEKLY

Vienybe Lietuvniku

APPEARING EVERY WEDNESDAY

The only Lithuanian "NEWSPAPER"
in PLYMOUTH, PA. Represents the
interest of more than 300,000 Lithu-
anians in the United States. Subscrip-
tion only Two Dollars per year.

RATES OF ADVERTISING.

ONE LINE ONCE	\$0.25
ONE INCH ONCE	\$1.00
ONE INCH, ONE YEAR	\$10.00

all communications must be addressed

J. J. Pankstis & CO. Plymouth, Pa.,
The Printing Office of „Vienybe
Lietuvniku“ executes the cheapest,
promptest and most correct printing
in lithuanian language:

Job PRINTING in all modern languages.

Vienybe Lietuvniku

Išleina kozną Seredą, Plymouth

KASZTUOJA.

ANT METU AMERIKOJE....	\$2,00
I UZMARE.....	\$3,00

APGARSINIMAI.

Colis apgarsinimo ant metų	\$10,00
Viena eilutė smulkiom raidėms	25c.
Už colį vieną sykį garsinant	\$1,00
Pajieszkvojimai: už vieną sykį	50c
Du sykius garsinant	75c
Tris sykius (už vieną dolerį)	\$1,00

Pinigal kitalp nesistanczia, kaip tik per
MONEY ORDER, os registravotose gramotose
ant szito antraszo:

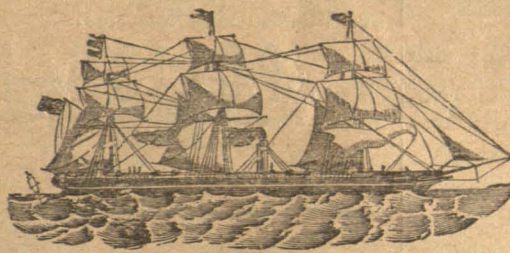
J. J. Pankstys & CO.

224 East Main Str.,

Plymouth, Pa.

Dudas ir Romanuskas!

Nauja Lietuviszka Karcziama N. W. Cor. S.
2nd ir Carpenter str. Philadelphia Pa.
Uzlaikom ko puikiausius gerimus, szalta Alų,
Dektine, Vyna, ir Havanaos cigaras, prietam yra
visoki uzkanđziai ant stalo per visa diena. Kiek-
vienas uzteja randa czia szirdinga priemima, to-
del nepamirszkit lietuviai atsilankyti.

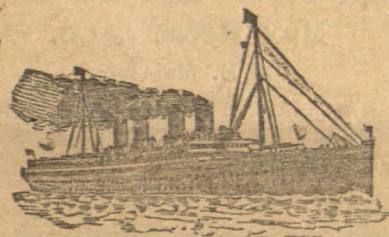
Neikite pas svetimą, bet pas
V. G. Sava
„Saloon“ 13 S. Canal street,
WILKES-BARRE, PA.
Puiki degtinė ir alus! kvie-
ciam lietuvius.

Czia gausi pigiausias laivakortes ir
pigiai nusięsi pinigus į visas svieto
dalis.

Telefonas 309 — 2 S. S.

P. V. Obiecunas,

1118 Carson str. S. S. PITTSBURG, PA.

Parduodu Latvakorte ant visokių linijų irsiun-
cziu pinigų į visas dalis svieto. Doviernastis
(pavedimus rrsztu) atlikimui reikalų su Masko-
lijos valdzia. Izmaninau visokius pinigų ont
amerikoniezkių ir t. t. Darau apsergėjimus nuo
ugnies (Fire Insurance) ant visokių daiktų. Jeigu
kurį atkeliauvsi užlaikyti kastle garnėje, tegul
szauklasi prie manęs, o az jį išliuosuosiu.
Lietuviai kreipkitės pas savo tautietį, o bzalte
nžganėdinti.

Garsingas akuszieris

ir Specialistas
moterų ir vaikų ligose,

DR. S. E. FEINBERG,

pagarsėjęs jau nuo 15 metų
mūsų mieste, nuo 1 Lie-
pos maino savo vietą.

Szimtų-szimtai ligonių atras jo na-
muose, tamtyezia įtaisytoje labora-
torijoje,

437 Adams Ave.

Vine st. kertė,

prieszais vokiszkažą bažnyczia, kap
ir visada, tikrą rodą ir pagelbą.

DR. FEINBERG YPATINGAI

.....GYDO.....

Ausų, nosies ir akių ligas,

Vaikų ligas,

Teipgi moterų negales,

ypacz prigulinczias prie akuszerijos
(gimdyvių negales).

Isztyrinėta akis tiems, kurie reikalauja
akiniu (akulioriu).

Galima užtikti jį jo ofise kasdien
nuo 10 val. isz ryto, paskui
nuo 1 iki 3 val. popiet ir nuo
7 val. vakare.

Kas negalėtų pats atsilankyti pas
jį, tegul apraszo savo nedagalėjimus,
o gaus ant jų pėdų tikrą rodą.

Dr. S. E. Feinberg,
437 Adams Ave., Scranton, Pa.

Pas dr. Feinbergą yra abu tele-
fonu, kuriais galima pakviesti jį pas
ligonius isz kiekvienos vietos.

**Didele krautuve
IR KARCZIAMA**

Kas nori gero tavcro gauti ir ska-
naus gėrymo ragauti, tegul atsilanko
pas **Joną Žukaucką**
Plymouth, Pa.

Daugiau kaip
30 metus iszmegintas!
Dr. RICHTERO
wisam swietui zinomas
"ANKER" (Inkarinis)
PAIN EXPELLER.
yra geriausias gyduole nuo
Rheumatizmo,
Neuralgijos, Sausgelos,
Strenu Skaudejimo ir tt.
ir wisoku Rheumatiszku
skaudejimu.
uz 25c. ir 50c. pas wisus
aptiekorius arba pas
F. A. Richter & Co.,
215 Pearl Street,
New York.

**Mėsinyczia
Gabrio J. Miliaus,**

Uzlaiko kasdien szviezią mėsą, kiau-
liena, versziena, jautiena, avincziena,
kumpiai szvieži rukyti, deszrų visokių
galima gauti dideliam pasirinkime.

teiposgi užlaikau mil-
tų, cukriaus, kavos,
arbatos, žuvų, silkių,
surio ir visko kas tikt
yra reikalinga žmogui dėl maisto ir
už p ges: q prekę nei kaip pas kitas
visi pas **G. J. Miliu,**

220 E. Main Street,
PLYMOUTH, PA.

Telefonas 352 Plymouth.

**Daktarka.
Johanna Želviene.**

Vienintėlė lietuviszka daktarka
gydo visokias ligas. Offisas ir gy-
venimas: ant kampo Centre Ave. ir
Church ulyczių. PLYMOUTH, PA.

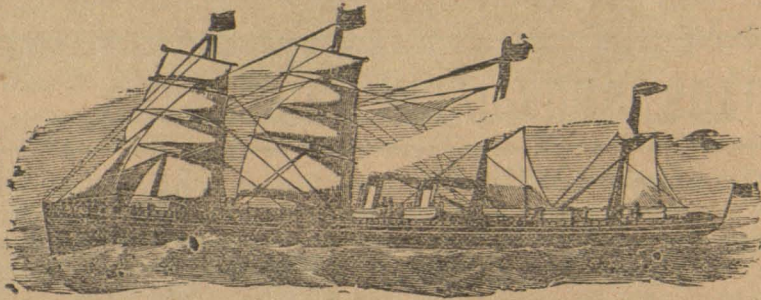
Offisas { nū 7 iki 9 ryto,
atidarytas { nū 12 iki 1 po piet,
nū 6 iki 8 vakaro.

Priima į savo namus ant tamtikro
laiko gimdyves (moteris palage) ir su-
teikia joms pagelbą ir gerą prieziurą,

RECEPTAI.
Kožnoi gerai aptiekoje gaus ge-
ras — tikras gyduoles, jeigu turėsi
gerą receptą. Mės parduo-
dame receptus gydymui vi-
sokių ligų ir kitokius, para-
szytus geriausių daktarų
svieto. Paraszki aiszkini ti-
krą vardą ligos anglezkoi
arba lotyniszko kalboje,
resztą raszyk lietuvi-
zka: kiek turi metų ligo-
nis, vyras ar moteris? sn-
tnom rasztu atsiusk mu-
mie vieną dolerį, o aptu-
rėsi receptą. Norėdams
apie ką pasiklausti, at-
siusk markę už 2c. dėl
atsakymo.
Adrisuok sziteip:
GLOBE FORMULA CO.
Detroit Mich., U. S. A.

Max Kobre
 Successor to
KOBRE & HERSCHMANN
Litewski i Polski BANK
 40 Canal Str.,—142 Division Str., New York

Irieteliai! dudu jums žinia, kad mes pardudam Szifkortes ant visu greiciausiu laivu uz pigiausia preke. Esu uztvirtintu agentu ant liniju, North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburgo; Red Star Line, Antverpo ir Nitherlands Lines Roterdamo. Siuncziam pinigus, kurius jusu prieteliai gauna i 15 dienu. Musu kantoroje galite susiszeketi lietuvizkai ir lenkiskai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per 52 metus su koznu apsiejome teisingai. Teiposgi pardudame tikietus ant visu gelezinkeliu Amerikoje ir Europoje.

Duodam zinoti kad mes priimam pinigus i depositu bankos ir mokam po 3 1/2 procentus ant metu. Procentu tik ta mokam nuo 50 doleriu ir viszaus, ale kad buva padeti ne maziau kaip 6 menesius. Padeti ir izimti gali kozna diena nuo 9 ryto iki 2 po pietu, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

Boston Shoe Store

26 E. Main st. PLYMOUTH, PA.

Mes katik gavome szvieziu pavasarinu czeve ryku vyriezku, moteriszku ir vatku, visi yra Juni jos darbo, pardnodame uz visai pigu preke. Tei poa-gi czeverykus dirbame ir ant apstelevimo. Ateik ir pamegink. o busi uzganedintas.

Max Reese & Co.

109 E. Main str.
 Plymouth, Pa.

Didziausia ir geriausia avalnes, kurpiu ir batu krautuve visam mieste.

Žemiausios prekės!

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

*Mano Dirbtuve tapo
 Apdovanota*

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Parodos uz rupestinga, teisinga ir artistiska isdirbima.

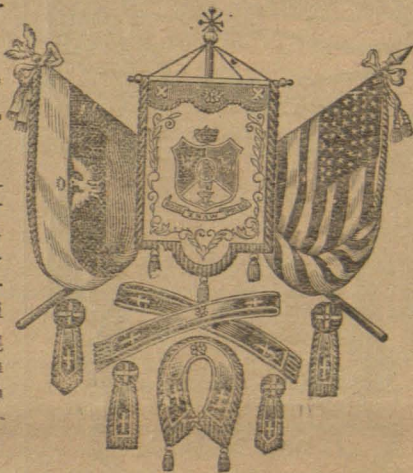

KARUNU, SZARPU, KUKARDU, ROZETU, BERLU, MARSZALKINIU LAZDU ir tt.

Toriu uz garbu apreikshti guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystems, kad asz dirbu wisus augszcziaus paminetus daigtus Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei, nes per 30 metu uzsilidama isdirbimais igijau geriause praktike ir del to galu wisu padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodona

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

Skaityk su atyda!

Pirmas Lietuvizskas **BRAVOMAS** Suvienyrose Valstijose Sziaurine Amerikos, kuriame isdirba geriause **ALU PORTERU** ir **ELIU**.

Nes yra daromas isz grynu javu ir geriausiu apfiniu, norint ir geriant truputu uzsilinksmi bet galvos neskauda, nes jame nera jokių primaiszytu kvarbu ne prozku.

Todelgi perkantieje ir pardavejai (karcziamnikaj) visacs ieikalaukite Lietuvizsko

alaus: — viena jog yra geriausias alus, o antra teip darydami suszelpsite savo Vientauczius lietuvius.

alaus: — viena jog yra geriausias alus, o antra teip darydami suszelpsite savo Vientauczius lietuvius.

POLISH--LITHUANIAN BREWING CO.

DANVILLE, PENN., A.

313 Bedford Ave.
 Broadway &
 South 8. h st.

Gerianse gydole ant sudratinimo ir atanginimo plauku.

Sulaiko slinkima plauku trumpam laikia vietoj szpuolusiu atauga nauji plaukai; praszalina visoki neezista sistema kaip tai: pleiskanas, dedervines, niezus papuekus ir stabdo galvos skaudėjima. Jeigu uztėmijote savo plauku slinkima, umai atsiszaukitia o gazsytai pagelbu ant sulaikymo trumpam laikia. Kurie vartojo ant savo galvu plyku ir persitikrino, kad uzle plaukai ir paliudyjima duoda i visa "Publika".

[Temykite: kad sziu gydoliu negalima gaut kitur, tik isz mus firmos siuncziam.]

Norinti gauti visa roda, apraszuk padėjima savo plauku: kokia piezastis yra. Rodu ir visas informacijas gausite dykai Adresuokit visad sziteip:

J. M. BRUNDZA, Chemist.
 NEW YORK & BROOKLYN.

Paveikslas Dr. V. Kudirkos.

Didumo — 19 coliu pločio, 24 coliu augszczio, ant puikios popieros, su prisintimu 30 ct. Gaunamas „Vienybės" redakcijoj.

Szitas paveikslas tojo musu uzsi-tarnavusio tautiechio privalo rastisi kiekvieno lietuvio namuose kaipo papuoszimas ir atminimas, kad tasai tautietis per visa savo gyvenima truse ant naudos savo tautiechiu ir tėvynės.

For Information, Rates, etc., address
 429 BROADWAY, N. Y., 289 MAIN ST., BUFFALO, 103 ADAMS ST., CHICAGO,
 EIGHTH & OLIVE STS., ST. LOUIS, 26 EXCHANGE PLACE, N. Y.
T. E. CLARKE,
 Genl Superintendent.
T. W. LEE,
 Genl Passenger Agt.
B. D. CALDWELL,
 Traffic Manager

ADRESAI

Susivienyjimo L. A. virsz.

Prezidentas — M. Totorius,
 1 Willow str., Plymouth, Pa.

Vice-preziden. — V. Kaunas,
 Box 211, Newburyport, Mass.

Sekretorius — T. Astramskas,
 732 S. Front st. Philadelphia, Pa.

Kasierius — T. Pauksztys,
 123 N. Main str., Pittston, Pa.

J. Kazakevicia,
 1150 Wyomint Ave.
 Pittston, Pa.

Apie kunai }
 kasos: } K. Unika,
 1112 Moyamensing Ave.
 Philadelphia, Pa.

Uzveizetoju knygyne—V. Daukszys,
 442 Wharton str. Philadelphia, Pa.

PERŽVALGA.

— „Vienybė“ gavo dvejetą užmetinėjimų, kad ji užstojant kunigus, bent kas palyti jų santykius su Susivienijimu Lietuvių Amerikoje. „Vien.“ gina ne kunigus, — ji gina principą. Kunigai, jei turės norą, patys mokės apsiginti; mums-gi išrodė ir išrodo netikusiu principas, kuris stato lietuviui už kaltę prigulėjimą į žinomą luomą.

— „Tevnės Sargas“ pagarsino 2—3 savo num. szių metų labai akyvą žinią apie lietuvius, gyvenančius Saratovo gubernijoje, kaime „Cziornaja padina“ (lietuviskai vadina mam „Juodduobė“). Paskutiniuos lenkmečiuose 30 lietuviszkų szejimų tapo išguitos į Saratovo gub., už tai, kad jie priėmė į savo namus pasikėlėlius. Tie tai lietuviai ir įkurė „Cziornają padiną“. Pradžia buvo labai sunki; išguitinių tarpe tik du temokėjo rusiskai susisžnekėti. Dabar jie prakuto: daugumas įsigriebė į turtą, gerai dėvi, valgo baltą duoną ir neapsieina be arbatos. Visi dirba žemę, o tik du užsiima vertelgyste.

Visi dar laikosi seno savo tikėjimo ir budo; turi pasistatę bažnyczaitę, į kurią atvažiuoja iš kitur lietuviszkas kunigas M. Valiulis 4—5 sykius ant metų. Turi teipgi mokslinyczią, tik mokintojas yra lenkas, kurs nemoka lietuviszškai. Arti yra kitas sodzius „Talovka“, kur gyvena 30 lietuviszkų szejimų miszrium su gudais.

— Pagal 1897 m. suraszą, Rusijoje buta 5,189,401 žydo; vien lietuviszkose gubernijose jų gyvena 1,410,001; tarp kitų, Vilniaus gubernijoje 205,261 ir Kauno gub. 212,230.

Isz Lietuvos.

Nauja tvarka. Naumiestyje (Suv. gub.) iszėjė žmonės

isz bažnyczios, papratę sustoti ant gatvės ties szventorium ir sznekucziuotis. Bet dabar, kaip-tik sustoja tē žmonės, tuoj atbėga žemsargiai ir ima juos stumdyti ir rēkt, kad tē nestovētų; sako, virszininkas to reikalaujas. Ir szimts žino, ko tie virszininkai toliaus ne užsimanys! Na, na, tegul tik jie pykina žmones!... Ž.

Popiežiaus enciklika. Vasario mėnesij visose Seinų diecezijose parapijose skaitoma buvo popiežiaus enciklika, isziuntinēta sziuosmet Seinų vyskupo. Luksziuos (Naum. pav.) klebonas paaiszkino parapijonams tik vieną punktą, kad, esą, Dievas leides turtinyczius aprupinimui beturczių ir aiszkino, kad vargdieniai turj but „paklusni“ dvasiszškai ir svietiszškai vyresnybei. Ilguvoje tai net per 3 nedėlias aiszkino klebonas tą encikliką parapijonams, o Szakiuose (Naum. pav.) tik vargamistra perskaitė szpitolninkams ir atlikta. *Juodplaukis.*

Atsiszaukimai ir kratos. Naumiestyje (Suval. gub.) vieną syk buvo labai daug atsiszaukimų. Atsikėlęs anksti isz ryto, ējo vienas lietuvis Baltrus Czišas ir rado kelias popieras; radęs tuoj nukadaravo į policiją ir pasakė bulmistru:

— Sze, ponas, kokių popierų radau! Czia jose apie Dievą nieko nėra, o tik viskas ant mūsų vieszpaties ciesoriaus...

Bulmistras surasžė, ką Czišas kalbėjo, ir padavė žandarams. Neužilgio atvažiavo žandarų virszininkas ir padarė pas Czišą kratą. Tas žmogus mislyjo kokią dovaną nuo bulmistro gausias, o dabar dar nežinia, kokia dovana gali iszeiti.

Kad nukreipti nuo savęs policijos akį, Czišas dar kur sugriebęs vieną atsiszaukimą, įdavė jį savo kaimynų mergai-

tei 7 metų; tą atsiszaukimą liepė jai giliai lovoj paslėpti. Czišas mislijo paskui užvesti czia policiją ir visą kaltę ant kaimyno suversti. Bet czia jam nepasisekė: kada tos mergaitės tėvai parėjo namon, ji tuojau pasigyrė tėveliui:

— Szia, kokią gražią popierą man davė Czišų dėdė!

Tėvai, pamatę tą popierą, tuojau ją sudegino. Ant rytojaus sztai jau atskamba pas tuos žmones žandarai, ir pirmiausiai puolė į lovą, bet nieko nerado.

Tada žandarų virszininkas užsispyrė Czišo klausti, kas daugiau lipina Naumiestyje „tas popieras“. Nors mato, kad tas žmogus nieko neiszmano, vienog ant jo meta kaltę. Gal-but, kad toks teriojimas ir nieko nesuprantancziam žmogui duos protą. *Gluosnis.* (Isz „Ukininko“)

Isz Joniszkelio. Panevėžio pav. Nesinori tikėti, kad Joniszkelio parapijoj butų teip blogai, kaip žmonės pasakoja. Szneka, buk vietinis klebonas ir džiakonas, vyras dievobaimingas ir iszmintingas, isz sakyklos aiszkiai uždraudęs liet. laikraszczius skaityti, kadangi daugumas, girdi, už juos pa puolą. Turbut, pikti žmonės nori szlovę mūsų garbiam džiakonui nuplėszt! Žmogus isz mintingass ir mokintas niekuomet negali buti apsiszvietimo prieszu. Sako: daugumas už laikraszczius papuola... Juokas butų, jei kas gintų vaikszezioti po miszką vien dėlto, kad tē gali kartais vilką patikti... Jei kas, tai Joniszkeliečiai reikalauja apsiszvietimo. Czia žmonės perdaug pamėgo provotis. Už menką mažmožį kaimynas kaimyną velka į sudą. Net ką ir kunigus moka paduoti į miravą. Teip atsitiko su Joniszkelio kamendorium, kun. L. Tiszka. Kalėdodamas Meszkalaukio sodziuje pas kokį tē Urbaną,

paklausė jo sunų-studentėlių, kurs, rodos, „Oszoklinskio narodnų“ užbaigė, poterių. „Studentas“, žinoma, norėdamas pasigirti, jog jis nėra toks „durnas“, kaip iszrodo, pradėjo szerius statyti. Szit už sunų užsistojo tetuszėlis, darodinėdamas, jogei jo vaikas—„mokintas“, geriaus viską žinas už patį kunigą. Kunigas, matydamas, kokio raugo yra prisigėrę Urbanai — metė kalėdos rublį ant stalo ir, laukan iszpylęs isz maiszo javus, iszvažiavo. Po to isz sakyklos, neiszpasakodamas nė vardų, nė pravardzių, Meszkalaukieczius truputį pabarė, jog nemoka padoriai savo dvasiszky mokintojų priimti. Ir szitai „mokintas“ Urbanas padavė kunigą į miravą, užtai kad: 1) ciesoriaus portretą, kuriuo buvo pinigas papuosztas, su paniekinimu bloszkė ir 2), kad jį, t. y. szlovingą Urbaną, publiczškai priesz visą bažnyczią apszlovino. Nu, ir daryk, ką nedaras su tokiu mokintu Urbanu! Ai, reikia jums, Joniszkeliečiai, daugiau lietuvisz. katalikiszky laikraszczzių ir knygelijų skaityti! Nes jusų jaunuomenė negeru raugu užraugta. *Ilganosis.*

Isz Szvėksznos, Ras. pav. Czia priesz Kalėdas, kažinkam apskundus, liubrikai buvo apnykę davatką Rupszalę ir atėmę nuo jos už keletą rublių yvairių dvasiszky knygelijų, naujų ir senų, kurias dienos buryje nutratino į Aisėnų muitinyczią. Aisėnų muitinyczioje, priesz Rietavo asesorių ir priesz Szvėksznos akczyziuinkus davatkėlė teisišnos: vienas knygas pirkusi per atlaidus nuo nepažistamų žmonių, o kitas radusi kur tē ant lauko pamestas. Į du mėnesiu visa byla pasibaigė, jokios sztriuopos Rupszalė nemokėjo, tik Aisėnuose gavo užmokėti 40 kapeikų (!) už jos knygu siuntinėjimą, ir viskas. Kny-

gų nesugražino.

Tuo tarpu tas pats Rietavo asesorius nuo kitos bobelės, iš Nausodžio Zakarienės, atluopo penkis rublius, užtai, kad pas ją uriadninkas buvo radęs supelėjusį „V. Jezaus gyvenimą“ ir suplyszusį „gyvenimą Szventųjų“. Kur czia teisybė?

Bet patirta, jog kur tik bus kokia nors krata, tai žinok, kad koks nors žemaitis-saviszkis įkiszo liežuvį. Patys žandarai sako, jog nė deszimtos dalies nesugautų, kad nebutų pranešimų.

(Isz „Tėvynės Sargo“)

Politiszkos žinios.

Amerika.

Amerikiečiai, kurie naiki-na Pilipinų salas, vis neizmoksta proto. Sztai jie apsidžiaugė, susekė mieste Bulucan slaptą žmonių draugystę, kuri yra prisiekus kariauti prieš užpuolikus. Buta daigto! Ar amerikiečiai nežino, kad visi ik vienam piliniciečiai yra prisiekę remtis ik paskutinų jų prieš svetimą terioniją?

Dabar ant Pilipinų gali lengvai pagriebti kolera, o tą ligą parnesz ir mums kareiviai, grįždami nuo Pilipinų namon. Iki 15 gegužio Manilos mieste apsirgo 1005 žmonės, iszkurių pasimirė 800; provincijose apsirgo 3210, o numirė 2234; isz viso numirė iksziol nuo koleros 3034 žmonės. Liga atsirado ir ant vie no laivo „Warren“, kurs gali daug svieta apkrėsti. Tai, mat, į ką veda žmogžudžių politika.

Rusija.

Tą vyrą, kurs perszovė keliais szuviais rusiszką ministrą Sipiagin'ą, sudyjo (bene 12 gegužio) kariszkas sudas ir nusprendė nugalabinti jį ant kar-tuvių. Jo pravardė paduoda visaip: Balszanst, Balszenev, Balaszov (mums iszrodo, kad tikra jo pravardė yra „Bala-

szev“); dabar sako, kad tai ne studentas, bet oficieras. Nuo kol Balaszevą laikė suėmę, jis nepratarė nė vieno žodžio; tik kada sudas paklausė, ar jis neturėjo kokių pagelbininkų ir pakurstytojų, Balaszev atsakė: „teip — turėjau didelį pakurstytoją: *tai buvo rusiszkoji valdžia!*“ Szitie yra paskutiniai jo žodžiai.

Sumiszimai Rusijoje vis nepasiliauja; reikia tikėtis, kad jie susilauks gero galo.

Dalis darbu.

R e a d i n g , P a . Darbininkai, dirbantieji geležies ir plieno kompanijai, isz viso 2000, pametė dirbę, norėdami, kad kompanija pakeltų jiems mokestį ant 15 procentų. Su jais isz draugės eina 3000 darbininkų Lebanon'e.

P e o r i a , I I I . Czia ketletą mėnesių tęsėsi kova tarp siuvėjų ir marszkinų fabrikantų J. N. Ward & Co.; toji kova pasibaigė 10 gegužio siuvėjų pergale: kompanija turi priimti atgal siuvėjas, atstatytas nuo darbo už prigulėjimą prie unijos; kompanija turėjo teip-gi pripažinti uniją ir visas jos sąlygas.

P i t t s b u r g , P a . Dailydės, straikavę dėl pakėlimo mokesties, pradeda grįžti į darbą; kompanijos pakėlė mokestį iki 47½ centų už valandą ir pripažino 8 val. dienos darbą; darbininkai ant to tiko, nors isz pradžių buvo reikalavę 50 centų už valandą.

W a s h i n g t o n , D . C . Stoją į straiką 2,400 dailydžių ir dielininkų dėlto, kad kompanijos priėmė į darbą prie naujai pastatytų namų „plumber'ius“, neprigulinczius į uniją.

Kapitalistu bernai suduose.

21 balandžio szių metų, Ridgewood'e, N. J., ties New Yor-

ku, skebsas Sargison, isz gimimo armėnas, perszovė darbininką Joną Weberį isz szilkų dirbtuvės; tada buvo straikas (jis tęsiasi ir dabar). Užmušėją Sargisoną suėmė ir pristatė coroner'ių sudui. Ant liudininkų buvo nurodyta 35 žmonės, bet sudas 27 atmetė, o paliko tik 8, bet ir isz tų klauzinėjo tik keturis. Distrikto prokuratorius (attorney) Merrill teisino prieš sudą užmušėją, sakydams, kad tas skebsas, gindamas savo gyvastį, szovė į Weberį. Tas „žmonių apgynėjas“, kaip jį vadina istatymai, tvirtino, kad Sargison szovė tik tada, kada Weberis buvo parsimėtes jį ant žemės ir muszės. Tuotarpu isz daktaro liudyjimo pasirodo, kad Weberis buvo szautas isz užpakalio, galbut norėdams pabėgti nuo pasiutusio skebso; tas pats daktaras nurodė ant to, kad jeigu Sargison butų szovęs į Weberį, kada szits buvo užsigulęs ant jo, tai kulka turėjus butų pataikyti į prysakinę kuno dalį. Toliaus, daktaras pasakė, kad skebsas Sargison, atvežtas į ligonbutį, tik nudavė sumuszta ir sergantį, — tas aiszku isz to, jog jis ant rytojaus pats pametė ligonbutį.

Neiszklauses 31 liudininko, per nieką laikydamas daktaro paaiszkinimus, sudas spyrėsi ant to, kad iszteisinti tą skebsą, kurs, liepiant kapitalistams, užmuzė nekaltą žmogų. Bet kad iszteisinti stacziai vis-gi nebuvo galima, tai sudas nusprendė beveik kaip Saliamonas: jis iszrado, kad jeigu kas ir perszovė Joną Weberį, tai tik „nepažįstama ranka“, o ne skebsas Sargison.

Matote, kokia tarpais buna teisybė. Suduose tankiai sėdi kapitalistų bernai, kurie tik tykoja, kad nubausti teisingą darbininką už tai, kad jis jieszko sav geresnės duonos ir žmoniszko gyvenimo. Dabar pas mus gal ilgai tęsis kalnakasių

straikas. Tegul straikuotojai buna visada atsargus, nesikiszana nė į jokius vaidus, nelandžioja kur nereikia. Už mažiausią prasikaltimą gali dabar sunkiai atsakyti, ypacz kad tu esi „foreigneris“ (svetimas žmogus).

Skebsus visada apgins sudas ir kapitalistų pasamdytos szaudyklės, o darbininką gali apginti tik Dievas danguose. Vienog, teisybė turės gauti sykį virszų, jei darbininkai laikysis visi, kaip vienas, ir vienas, kaip visi.

Mes-baltieji vergai.

„Mes-baltieji vergai, pavesti kapitalistų naravui!“ — teip pradėjo savo kalbą sekretorius dailydžių brolijos Duffy vieszam susirinkime.

Tą susirinkimą laikė 14 gegužio, New Yorko priemiestyje Bronx, dailydžių unijos darbininkai (Brotherhood of Carpenters). Szita organizacija yra sziądien bene stipriausia už visas kitas darbininkų organizacijas: ji skaito 103,000 sąnarių — sumanių, stiprių ir augszcziaus iszlavintų. Kalbos, kurias pasakė tam susirinkime darbininkų vadovai, tokios akyvos, jog norėtume jas nors trumpai peržvelgti.

Pirmutinis kalbėtojas, unijos sekretorius Duffy, ragino darbininkus vienytis ir eiti isz draugės, kaip kapitalistai, kurie visame laiko vieną ranką. Jei norime juos apveikti, patys organizuokimės. „Liuosybės szitoje szalyje nėra ką nė jieszkoti“, — kalbėjo jis. — „Mes visi esame baltveidžiai vergai, pabrukti po kapitalistų savi-vale arba naravu!“ Kalbėtojas ragino visur teip daryti, kaip daro darbininkai Connecticuto valstijoje: į visas vietas (urėdystes) rinkti tik žmones, prigulinczius į darbininkų unijas. „Tik vienų-vieną dieną per visus metus politikierius tupinėja apie mus“, — sakė Duf-

fy; — „tada jis meiliai spustelė mums ranką, bet po rinkimų jis užmirsza apie mus. Todėl turime pasirupinti, kad mūsų niekas neužmirsztų. Mūsų priderystė yra padaryti teip, kaip yra padarę darbininkai miestuose; Ansonia, Bridgeport ir Hartford”.

Antras kalbėjo Owen Lovejoy isz Mount Vernon. Savo žodžiais jis plakė darbininkus, kad jie balsuoja už mokančius prisilaižyti veidmainius politikierius, vietoj ką balsuoti už darbininką. „Fabrikos ir darbavietės”, — tarė kalbėtojas: — „turi buti paverstos į šventas vietas, nes jose Darbo sostas, kuris gimdo grožybę ir gerovę”.

Treciu kalbėtoju buvo John Spargo — socialistas. Jis, tarp kitko, aiskino, kad isztikrųjų darbininkų siekiu yra nepakelimas mokesties arba su trumpinimas darbo ilgio, bet pirm visoko iszliuosavimas darbininkų luomos isz po tos vergijos jungo, kuria yra mokestis. Darbas tik tada sueis į sutikimą su kapitalu, kada jis palaidos kapitalizmą. Tuotarpu reikia rinkti į visas vietas darbininkų kandidatus. „Jei darbininkai neiszrinks savo valdžios, tai visoki milijonieriai: Rockefelleriai, Mōrganai ir Vanderbiltai vis labiau mus slojis ir niekjs”.

Paskutinis kalbėjo miesto Ansonia majoras Chartiers (iszrinktas darbininkų balsais). Tarp kitų dalykų, jis parodė, kaip naudinga darbininkams turėti valdžią, rinktą isz pačių darbininkų. Teip, nuo kada Chartiers yra miesto Ansonia majoru, tas miestas yra staciai po darbininkų priežiūra. „Isz 51 valdininko — 49 priguli į darbininkų unijas, visi jie turi unijos ženklelius, ir asz galiu jus užtikrinti, kad jei kuris isz jų prasikreiptų prieš uniją, asz tuoj pasirupisiu, kad jis netektų savo

vietos”. Toliaus majoras Chartiers aiskino, kad darbininkams neverta laikytis nėjokios politiskos partijos — nė republikonų, nė demokratų, nė socialistų; darbininkams vien reikia skirti isz savo tarpo visus pasiuntinius (reprezentantus) ir valdininkus (officers). „Mes esame atsidėję apveikti visą Connecticut'o valstiją”, — užbaigė Chartiers. — „Mes esame pergaleję Bridgeport'e ir Hartford'e, o aną ketvergą mieste Winsted laimėjo visas darbininkų tikietas”.

Didis straikas.

Prasidėjo didi, šventas skriaudžiamųjų darbininkų kova už teisybę: kova prieš kasyklių karalius, kurie krauja sav milijonus isz darbininkų vargo. Ne vienos Suvienytos Valstijos, bet visas platus sviestas geriausiai savo jausmais pritaria tai pusei, kenno teisybė: pritaria darbininkams. Ir reikia atsiminti, kad nuo kol darbininkai stojo į kovą su kapitalu, nebuvo tokio didelio susivienijimo darbininkų galybės: tai pirmas kaip sviests-svietu atsitikimas.

Dabar kiekvieno darbininko pareiga yra druziai laikytis isz vieno, kad szitas milžiniskas žingsnis nežutų už dyką, kad jis neuveiktų ant nieko.

Kaip galima buvo spėti ir kaip „Vienybė” buvo raszius isz pat pradžių, turtincziai geru noru nieko neduos, jei darbininkai patys sav neiszkovos.

Viliojo darbininkus isztisas szesziass savaites kas tik norėjo: viliojo Mark Hanna, darbininkų nevydonas, viliojo vyskupas Potter (protestantiskzas), viliojo ir kiti. Kada atėjo paskutinė diena iszpildyti savo pažadėjimus — visi viliotojai pasakė: „iszgrauž!”

Dabar jau dalykas aiskus: darbininkams reikia kovoti, kaip reikėjo isz pat pradžių. Ir tegul bus prapultis tiems

kurie varo darbininkus į abejonę, kaip tai daro ir szia dien nekurie lenkiskzi „tautiskzi (narodowe) laikraszcziai.

Ant konvencijos Hazletone, kur buvo 811 delegatų nuo visų kasyklių kietosios anglies apyrubeje, 15 geguzio vakare, nutarta vienu balsu (teip apgarsino prezid. J. Mitchell): straikuoti visiems angliakasiams ik vienam, pakol kompanijos neiszpildys teisingų unijos reikalavimų.

Tie reikalavimai buvo toki: 1) pripazinti kalnakasių uniją „United Mine Workers of America”; 2) darbininkams, kurie dirba nuo dienos, darbo ilgį sutrumpinti iki asztuonių valandų; 3) pakelti mokestį ant deszimtos dalies arba deszimties procentų (paskui unija nuleido tik iki 5 procentų); 4) sverti iszkastą anglį, nes dabar, kad darbininkas iszkassa 3100 svarų anglies, tai jam paskaito tik 2200 svarų, o devyni szimtai svarų dingsta; 5) nepriimti į darbą neprigulinezių prie unijos žmonių, ir 6) įstatyti mokeszių toblyczią, kad būtų aiskiai matyt, ką už savo darbą turi angliakasiai gauti.

Nė vieno isz tų reikalavimų anglių karaliai nepripazino. Kad jie būtų nors uniją pripazinę, tai būtų dar rasta kelias susitaikymui.

Bet kad kompanijos apsuko darbininkus, su Mark Hannos pagelba, tai dabar stoja į straiką 147 tukstancziai kalnakasių: Wilkes-Barre'ių (I) distrikte 78,000, Hazleton'o (VII) distrikte 31,000 ir Shamokin'o (IX) distrikte 38,000.

Reikia tikėtis, kad prisidės prie straiko ir visi darbininkai isz minksztųjų anglių apyrubės, ne vien isz artymesnių vietų, bet West Virginijoje, Kentucky, Michigan. Tada straikuotojų skaitlius įaugtų į pusę milijono

Prie straiko nori prisidėti ir firemonų unija, jei į reikala-

vimus bus įdėti dar toki: 1) firemonams turi buti paskirtos asztuonios valandos dienos darbo vietoje dvylikos, kaip jie dabar dirba; mokestis turi likti ta pati, ką dabar; 2) straikas neturi užsibaigti, iki visi darbininkų reikalavimai nebus iszpildyti.

Inžinieriai, kaip lygiai pumpų prižiūrėtojai, teipgi stos į straiką, kaip matyt isz daugelio praneszimų.

Kad teip dalykai virsta, tai darbininkai gali tikėtis greito iszlaimėjimo. Reikia tik kantrybės ir susivaldymo. Darbininkai turi atsiminti, kad szitoje „kumszczios ir dolerio vieszpatystėje” nieks tavęs nepasigailės, nieks ant tavęs nesusimylės, jei tu pats neatjieszkosi savo tiesų ir to, kas tav priguli.

Jei visi, kaip stovi, darbininkai vienu sykiu apreiksztų savo valią, o ne meldimą, — tai būtų kitokia szneka. Visam sviete yra pusszeszto milijono vyrų, kurie dirba po žeme: isz tų keturi milijonai kasa visokius metalus ir mineralus — auksą, sidabrą, geležį ir kitokius dalykus, o pusantro milijono kasa anglį. Kad būtų tarp jų vienoks supratimas, tai nėjokia galybė neapveiktų jų. O szia dien darbininkas, kurs savo praktu sukrauja didžiunams milijonus, turi tarpais isztiesti delną su malda, kad gautų varinį pinigą ant duonos.

Už tavo prakaitą milijonieriai perka sav garbę, iszkraipo dorą ir gadina nekaltybę; už tavo prakaitą turtincziai pagamina tav ryksztę arba... kulką. Isz kasyklių jie padarė tvirtavietes, kad darbininkas, straikuodams, negalėtų nė pamatyti tos vietos, kur padėta jo gyvasties dalis.

Kasyklė, darbavietė — tai szventinyczios, kur stovi pagrozintas kanczia apkarunuoto Darbo sostas, o milijonieriai pavertė jas į skriaudos ir ne-

teisybės verpetą.

Toks yra sziadien padėjimas, prieš kurį pakėlė balsą szimtai tukstanczių prakaituojanczių žmonių.

Koks svarbus apszauktasis kalnakasių straikas, parodys szitas apskaitymas: stojo į straiką milijonierių skriaudžiamų 147,000 vyrų ir vaikų; užstraikavus angliakasiams, neteko darbo dar 31,000 darbininkų isz szalies (prie geležinkelių); darbininkų mokestis ant dienos padaro \$195,000, kurių darbininkai, straikuodami, dabar negaus; į mėnesį darbininkai iszkasa anglies už \$4,500,000; paliovė dirbusios 357 kasyklės; anglies kas mėnesį iszkasama 5,000,000 tonų. Teip yra, straikuojant tik kietosios (anthracito) apyrubėje. Jeigu prisidės (kaip reikia tikėtis) ir minksztosios (bitumiuos) anglies darbininkai, tai straikuotojų skaitlius paszoks iki 456,500. Tada dienos mokesties negautų \$704,095; į metus neatiduota mokestis isznesztų \$161,941,850; į vienerius metus iszkasama anglies 269,881,827; tos anglies vertė isznesza \$306,891,364.

Atszivėlgiant ant straiiko 1900 m., kurs prasidėjo 17 d. rugsėjo, o pasibaigė 26 spalnio 1900 m., randame tokias žinias: darbininkai pralaimėjo mokesties \$4,000,000; kompanijos prakiszo pelno \$4,000,000; geležinkeliai, kurie važioja anglį, pralaimėjo \$2,000,000.

Straikas darbininkams neyra toks baises, kaip kitiems iszrodo; jis daug baisesnis kompanijoms ir ypatingai smulkiems vertelgoms (biznieriams).

Apie szitą dalyką pakalbėsime sekamam numeryje.

Isz Amerikos.

Nežada isz ganymo.

Laidoti New Yorko arki vyskupą Corrigan'ą buvo susirinkę: 1 kardinolas, 10 arkivyskupų, 15 vyskupų, daug

pralotų, apie 1500 kunigų, 20 tukstanczių žmonių ir 30 policmonių. Prie velionies kuno kalbėjo Philadelphijos arkivyskupas Ryan. Isz tos kalbos paduodame szitą vietą: „Vienog, mano broliai, mes szitą rytą esame susirinkę, ne vien tam, idant garbintume pasimirusį pralotą, kaip jis to yra užsipelnęs. Pontifikaliszka dievmaldystė celebruojama ne padėkavonei, bet iszpraszymui nuo Dievo susimylėjimo ant velionies duszios. Dėlto mes czia visi esame, idant vienu balsu melstume malonės. Vyskupo priderystės teip svarbios, tokios didzios, jog ir szviesiausieji bažnyczios tėvai turi prieš jas baime. Tad gali atsirasti ir szito bažnyczios kunigaikszczio darbuose klaidingas žingsnis, kurs užkirs numirėliui kelią į Vieszpaties rumą”.

Ir teip, arkivyskupas Ryan abejoja, kad arkivysk. Corrigan patektų į dangų. Jo Ekscellencija susiramintų, perskaitęs, ką raszo Waterbury'szakis „The Weekly Examiner” (N. 23): „turėkime viltį, kad doramjam arkivyskupui nukeliavus pas vartus, ką sergsti szv. Petras, vien tik persekiotasis Dr. McGlynn įves jį ir iszpraszyz jam amžiną dangaus mieste ramybę, — o tai sekant principą: atiduok geru už piktą; arba pagal paties Mokintojo žodžius, isztartus savo persekiotojams: „Tėve, atleisk jiemus, nes jie nežino ką daro! (Apie persekijimą, kurį nukentėjo kun. McGlynn nuo arkivysk. Corrigan, raszyta 20 „Vien.” num., tarp žinių isz Amerikos. Dr. McGlynn'ui buvo paskaityta už „ereziją”, kad jis reikalavo įstatymo, kuris darbininko dieną paskirstytų sziteip: 8 val. dirbti, 8 val. ilsėtis ir 8 val. miegoti).

Kiek kasztuoja žmogaus gyvastis.

Brolis apskundė kompaniją už tai, kad isz kompanijos kaltės tapo užmuszta jo sesuo Mary Terhune, 6 metų mergaitė; žemasis sudas prisudyjo \$600, o Vyriausias Sudas (Supreme Court) tą nusprendimą užtvirtino. Kapitalistams valia žudyt žmones be didelės baimės. O už Lattimer'o kankintinius dar nė dabar nieko nieks nedavė.

Nelaimė

Pittsburg'e.

Ties Pittsburgu atsitiko 12 gegužio baisi nelaimė su žmonėmis; vienam isz vagonų buvo užsidegus benzina; liepsna greit apėmė ir kitus vagonus su kerosinu ir su benzina, teip jog ilgos vagonų eilės (apie 85), liepsnodamos, iszrodė kaip ugnies marės. Tukstancziai žmonių susibėgo žiūrėti, „kaip gražiai dega”; jiems bežiopsant, eksplozija iszmetė į virszų keltą rezervuarų, pilnų benzinos; ore benzina užsidegė ir rezervuarai truko, iszlakstydami skeliaudromis į visas puses; aplinkui, ant stovinczių žmonių, nukrito tartum ugnies lytus. 12 žmonių krito negyvi ant vietos, kita 12 buvo teip smarkiai sužeisti, jog numirė, nesulaukę ryto, o 300 tapo apsvilinti, bet ne teip sunkiai. — Pragaiztis tas atsitikimas padarė ant \$200,000.

Pagirtoji

„civilizacija”.

Valdzios dasizinojo sziose diense, kad pataisos namuose, paskirtuose mergaitėms (Girls Industrial Home), Delaware, Ohio, perdėtiniai kankina mergaites, o dvi visai užgalabijo. Viena mergaitė Holland numirė nuo kankynių: už tai, kad ji buvo per szneki, ją nuolat muszdavo pagalukais, paguldę ant stalo, o ant nakties apvilkdavo beproczių marszkiniais ir laikydavo pririsztą prie sienos — tarpais per iszsisas 24 valandas. Kitas mergaites pririszdavo už plaukų priekriukių ant sienos arba sztangų

ir liedavo visu viedru vandenį į veidą; nubėgusį ant grindų vandenį suimdavo su purvais atgal į viedrus ir vėl liedavo mergaitėms į veidus, iki nepailsdavo. Tarpais pririszdavo mergaites prie suolo augsztnikas ir pakiszę jų burnas po kranu, leisdavo joms vandenį įgerklę. — Ne dyvai, kad tokių civilizuotų motinų sunus teip gražiai elgiasi ant Pilipinų.

Ateities miestas.

Zinomas reformatorius draugijos, Walter Vrooman, nupirko ties Kansas City gabalą žemės, kur įsteigs naują miestą; tų bus viskas paremta ant kooperacijos pamatų. Netrukus bus pastatytos tų vieszos įrėdnės: 4 dirbtuvės, bažnyczia, mokslinyczia, teatras ir t.t. — vis tai įsteigtojo pinigais. — Priduriame, jog įsteigtojas szito miesto — tai tas pats Wal. Vrooman, kurs prikėlė ir veda „Ruskinio kolegiją” Trenton, Mo. (žiur 18 ir 20 „Vienybės” num.)

Uždrausta

szinkuoti.

Georgijos valstijoje yra 137 pavietai; isz jų 87-iuose uždrausta pardavinėti svaiginanczius gėrymus.

Milijonieriai

senate.

Tarp senato sąnarių yra tik 12 tokių, kurie turi nuo 2 iki 25 milijonų dol.; tarp tų Mark Hanna skaito savo turtus tik ant 2 milijonų. Visi kiti senatoriai daugiausiai tik tarnauja milijonieriams, reikalui prisiėjus.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Worcester, Mass. Retai

kada galima užtėmyti musų laikraszcziuose nors szitą apie tautiszką ir politiszką Worcesterio lietuvių judėjimą; gali ne vienas pamislyt, kad czia visi ramiiai sav snaudžia, laukdami isz dangaus keptų karvelių iszmetant, kaip kad žy-

dams pustynėje maną mėtė. Tiesa! stokuoja mūsų tarpe sumanesnių žmonių, kurie galėtų parengti susirinkimus su prakalbomis, išsaiskinimu visokių klausimų apie padėjimą vargdienių kliasos, — apie ką Worcesterio lietuviai nė sapnuoja, mislydami, kad esą geriau — geriausiose gyvenimo sąlygose. Čia atsieina labai karčiai kožnas be vienas tautiszkas judėjimas, ką guodotinas mūsų prabaszczius laiko už bedieviszką, o žinoma, bedievystę kiekvieno kunigo pareiga yra slėgti.

Yra čia susitvėrusios trys pagalbinės draugystės, iš kurių seniausioji szv. Kazimiero ir pinigiszkai stovi gerai, bet nesant pasikėlus iš kitų pusių, žmoneliai snaudžia sav ramiai, vilkdami sunkų kapitalizmo ir fanatizmo jungą; duodami savo vardą žeminti, o žydeliams sunkiai uždirbtą savo centą atiduoda; nes Worcesterij szvedai ir žydai labai augsztai kulturiszkai pasikėlę; pirmutiniai turi net dvi kooperatyviszkas krautuves valgomų daigtų.

Bet užtai tarp visų trijų draugysčių vaidų, niekinimų ir persekiojimų yra užtektinai: matoma, kad Worcesterio lietuviszki vyrai dar neranda sav išmintingesnio darbo.

Iš visų susitvėrusių lietuviszkių organizacijų Worcesterij — ant geriausių pamatų yra pastatytas Lietuviszkas Politikiszkas Clubas, kuris sav už pareigą apsiėmęs kelti agitaciją, kiek tik galima; o paskutiniam laike priėmė sav už pareigą parengti mažiausiai keturis kartus ant metų susirinkimus su prakalbomis, parkviesdami kalbėtojus iš kur tik bus galima gaut, nekalbant apie vietinius. Kliubas, matydams bemieganczius savo brolius tokiam baisiam padėjime sziądienykszcio kapitalistiszko surėdymo ir supradsams gana gerai, kad pakėlimui lietu-

viszkų alginių vergų suprati mo ant lygės su kitatautiszkais darbininkais — reikalnegas yra apszvietimas, tai yra skaitymas pamokinanczių knygų ir gerų laikraszczių, — buvo nutaręs aukauti iš savo izdo apie \$100 įsteigimui lietuviszko knygyno. Bet vėliaus, su didelėmis pastangomis išsirupino daleidimą lietuviszkos literaturos angliszkam, miesto vieszam knygynę, kur yra daleista iš miesto fondo už \$100 lietuviszkių knygų ir tris laikraszcziai: „Lietuva“, „Žvaigždė“ ir „Dirva“. Žinoma, ir čia negalėjo geros valios tautieciai atlikti tą darbą prigulincziai, nes ir čia įsikiszo tas, kuriam ne žmonių gerovė rupi, tik išpildymas gerų ir negerų savo norų. Jis apszmeizia lietuvius prieš knygyno valdžią visokiais budais, vadindamas: maisztininkais, bedieviais, apszvietimo nereikalaujancziais. Žinoma, įbauginta knygyno valdžia, kaipo turėdama darbą su „anarchistais“ ir bažnycziose maisztų darytojais, uždėjo sunkią cenzurą, bijodama, kad nepartrauktume ir „anarchistiszkų“ knygų.

Nuo 21 iki 26 Balandžio traukėsi lietuviszki szv. Kazimiero parapijos fėrai. Pelnas paskirtas statymui naujos ir didesnės lietuviszki-lenkiszkos bažnyczios; žmonių atsilankė pusėtinai, bet kad mūsų klebonas valdo parapiją absoliutiszkai-despotiszku budu, tai apie pelną mums nė nerupi, tik sav rankas susidėję laukiame, kada pamatysime naują bažnytėlę, išdygusią visai netikėtai, kaip grybas po lietaus.

Apie dvejetą mėnesių atgal susitvėrė čia Teatraliszka kuopa, kuri 5 dieną balandžio perstatė veikalą p. a.: „Nukirtimas galvos Kriokavos vyskupo Stanislovo“. Aktoriai savo roles atliko gerai, matomai su atyda mokinosi. Po teatro

dainavo tautiszkas lietuviszkas dainas: pp. Vieraitis, Blazaitis, Sutkus ir merginos: Alena ir Monika Morkintės ir Marė Kupscziutė. Susirinkusieji labai džiaugėsi iš tokio pasilinksminimo, kur viskas buvo atlikta lietuviszkais. Butų geistina, kad toji kuopa užsilaikytų ir ant toliaus nepairus ir mėgintų praktikuoti kitoniszkus veikalus atloszimui. Tai turėtų gerą įtekmę ant ezionykszczių tautiecių, pratinama juos prie susirinkimų su augsztesniais siekais, o ne vien kaip papratę prie balių halėse ir lioterijos kukniose, — kas atsitinka beveik kas antras subatvakaris. Tę žmonės nieko gero nedatiria, tik dar daugiau atpranta nuomishies. O labiausiai padaro įspudį ant jaunuomenės, kuri arba čia išzaugus arba atkeliavus iš Lietuvos; toki nori pavirsti į yankee's ir mėgina prisiplakt prie anglų arba airių, bet szie, matydami nemandagų ir puslaukinį jų pasielgimą ir žemą supratimą, — nepristoja, pravardžiuodami „pollanderiais“, o jeigu ir pristoją, tai vien tik dėl didesnio išnaudojimo ir su laiku palieka dar verksmingesniam padėjime, kas vieszai dabartiniam laike atsitiko. Tokiu budu, toki lietuviai yra atmesti visų ir stovi ant labai verksmingo ateities kelio.

Nors turėjo nedidžiausią pelną, bet atjausdama visus vargus ir skriaudas mūsų nuvargintos tautos, kuopa iš savo įplaukimų aukauja \$5,20, o geros valios tautieciai nuo savęs aukauja \$1,00. Teip pasidaro iš viso \$6,20, kuriuos paskirsto ant tokių dalykų: ant kankintinių už lietuvisztę \$3,20 ir Andriui Viztaliui \$3,00. *Senis.*

— *Foxcroft, Me.* Skaitydams laikraszczius, tankiai užtinki akvyvų žinuczių iš mūsų brolių gyvenimo. Vienos la-

bai pradziugina, kitos nuliudnina. Linksma, išzgirdus kur santaikoj gyvena ir tautiszkus reikalus remia ar darbais ar pinigais. Sziądien tokių vietų atitinkame vis daugiau; kaskart daugiau žmonių bunda iš tautiszko tamsybės miego, jieszkodami apszvietimo ir supratimo, beskaitant geresnes knygas ir laikraszczius. Kas kartas dauginasi skaitlius mylinczių szviesą, besilavinanczių skaityme raszyme ir patiranczių — kas geras, o kas blogas. Daugiau apszvietę mūsų broliai gražiaus pasielgia visokiuose atsitikimuose: ar tarp žmonių ar naminiuos reikaluos. O kada išgirsti vaidus, tai pervis iš tamsunėlių pusės, kurie neapkenczia szviesos. Jie jieszko kerszto už mažiausią daigtą ir tankiai padaro gėdą sav ir visai tautai. Pratarck jiems apie apszvietimą, paragink užsiraszyti laikrasztį ar knygelę, tai jau esi jiems didžiausias niekadėjas, o kad tik užsimįsi apie gėrymą, vaidus, kortų loszimą ir tt., — tai visas pasidaro meilus ir prielankus, tarsi didžiausią laimę suteikei.

No. 15 „Vienybės“ užtėmyjau paduotą iš mus szalies („Vienybės“ skaitytojo), jog čia atsitiko pesztynės tarp kazirnikų; kad ir sziądien vienas lovoje guli. Tad ryžausi paaiszkinti, kad tarp ezionykszczių lietuvių nieko blogo nebuvo, pertai rodos, neiszpultų svetimą kaltę ant savęs apsiimti, kadangi tos pesztynės atsitiko nuo čia už 15 mylių, tai yra trecziam kaimė (Onava, Me) — tę kur už kelių kalnų giriose prie beržų kirtimo kompanija samdo vyrus kas žiema (nuo 50 iki 100). Musiszkiams teko ta kaltė, kad per čia tie vyrai nuėjo tę dirbti. Rods, vienas čiabuvis tę buvo prie to balius, mat, pora tamsunėlių susivaidyjo tarp savęs ir viens iš tų smarkuolių pagriebę paczvar-

tę, kirto kitam asztriu kantu j galvą, kad tas visas apsiliejo krauju; net daktaras turėjo susiuti, bet jis nesirgo nė dieną. O ansai smarkuolis priksizo \$25. Rasziau jau 2 „Vienybės“ num., jog mūsų szalyj stoji ne paprasta ziema ir smarkus lytus, kurie daug pragaiszties pridirbo, per vis iszplėszdami kelius. Bet toliaus ziema tėsėsi lengva, mažai buvo sniego, tankiai palydavo, perką buvo prasti keliai tulose vietose, ypacz giriose. Liko daug neiszvežta medžių ant visokių iszdarbių, kadan gi prasidėjo lytus nuo 1 Kovo; nuo tos dienos prasidėjo ir tikras pavasaris — visą mėnesį pirmiaus, negu praeitais metais; gal ankszciaus ir vasarinius augalus galėsime sėti ir sodyti. — Dabar pas mus tikra darbymetė prie kelių taisyimo, kur grovius vanduo iszplovė ir iszneszė. Sziais metais mūsų kraszte uzdarbiai truputį pakilo: ką pirma mokėdavo \$1,00, tai dabar \$1,25; o ant mėnesio pirma \$18, o dabar \$24 ir valgi. Žodžiu, darbų daugybės, bet darbininkų stoka.

Jonas Klimavyczia.

— *Gardner, Mass.* Garbus mūsų tautietis ir darbsztus lietuvis, V. J. Uszkuris, kuris daug triuso padėjo, iki sutvėrė Tėv. Myl. Dr. naują kuopą Gardner'e, apleido mus ir apsigyveno Waterburyj, Conn. Apleidimo priezastis ta, jog turėjo szalintis nuo neiszmanėlių, kuriuos stengėsi pabudinti isz sunkaus miego. Sutvėrus minėtą naują T. M. D. kuopą, kilo ant to mūsų tautiečio keiksmi ir apszmeizimai: visose miesto dalyse tarp tamsunųėjo balsas, kad „padaryti jam galą“. Jis, esą, skaito laikraszczius „Lietuvą“, „Vienybę“ ir kitus, kurie iszėina užrubežėj. Tai, sako, kuris skaito „Lietuvą“ su „Vienybe“, tas yra tikras bedievis

ir tt.

Ant to viso mes, naujos kuopos virszininkai, užprotestuojame priesz tuos tamsius brolius, kurie nežino, ką daro; kartu labai apgailystaujame mūsų darbsztaus tautiečio, kad turėjo skirtis su savo draugais. Po draug vėlyjame tam stropiam tautieciui, V. J. Uszkuriui, kuonogeriausio pasisekimo visur, kur tik jį ves likimas.

Kuopos virszininkai:

Prez. *A. Kreivaitis.*

Sekret. *J. M. Paszakarnis.*

Knygininkas *J. Tauteris.*

Susivienyjimo L. A. reikalai.

Naujai prisiraszė prie Susivienyjimo Liet. Am.

Nashua, N. H. 54 kuop. dr. S. Kazimieriaus naujai prisiraszė visi sąnariai.

Antanas Galinis
Kasparas Treinavyczia
Leonardas Treinavyczia
Vladas Meszkinis
Mykola Sinkevyczia
Juozas Kaszulynas
Jonas Balevyczia
Jonas Tuleinis
Izidorius Buczionis
Kazimieras Etkevyczia
Baltrus Urbanavyczia
Jurgis Žilionis
Tamoszius Bakanauckas
Vincas Kvaraciejus
Jonas Bagdanavyczius
Franciszkus Zimkauckas
Aleksandra Degėsis
Antanas Uzdavyczia
Jonas Žideckas
Antanas Paplauckas
Jonas Stepanavyczia
Antanas Meszkinis
Vincas Tamulevyczia
Antanas Migara
Morkus Kaszalynas
Motiejus Czesnulevyczia
Motiejus Milius
Zigmantas Gudaitis
Mykola Barcis
Juoz. Tamulevyczia
Juozas Juozaitis
Ignotas Bugaila
Kazimieas Grigas

Vincas Verveszka
Petras Kaszalynas
Vincas Kiele
Jonas Grigas
Jonas Aliukonis
Brooklyn, N. Y. 38 kuopa.
Viktorija Mickevycziutė
Mikas Kalinauckas
Emilija Kalinauckienė
Katrė Sidabrienė
Elzė Sidabrienė
Forest City, Pa. 2 kuopa.
Jonas Juozupaitis
Adolpas Židelis
Pittston, Pa., dr. Blaivin. Boleslavas Gaicziunas
Scranton, Pa. 30 kuop.
Vincas Vitunskas
Juozas Gudiszkius
Philadelphia, Pa. 10 kuop.
Antanas Aleknavyczia
Toluca, Ill. 19 kuop.
Barbė Kazlauckienė
Vincas Filipavyczius
S. L. A. turi pilnai įmokėjusių sąnarių 1633
Neiszbrauktų, tik suspenduotų 88
Viso 1721
T. Astramskas,
S. L. A. sekretorius.

Atsisaukimas į „S. L. R. K.“ ir į „Sandaros“ sąnarius.

Artinasi ir Susiv. Lietuvių Rymo Katalikų seimas. Tai gi neproszali bus keletą žodžių į tos organizacijos sąnarius pasakyti, ypacz zinant, kad ant seimo, kunigai į delegatus turės parupinę arba savo szalininkus, arba akus pritarėjus, ar galiaus, tamsunėlius, kurie mažai ką iszmano. O kad bus teip, tai jau mes isz patyrimo zinome. Jug, teko ant keleto paskutinių seimų matyti, kaip „iszrinktiejie“ sėdi ir vėpso, tyliai pritardami viskam, ką pravadyriai užsimo atlikti.

Žinome, jog p. V. Stagaras apsiėmė spaudinti „Tėvynę“ už \$1,100 ant metų, bet jis tik atspaudina, kas gi įplaukia už apgarsinimus ir už prenumerata, tai tas turi prigulėti Su-

sivienyjimui; tai gi neproszali bus paziurėti į rokundų knygas: ar nors vienas doleris bus įjinta už tai? Iki sziol jokio pakvitavojimo nepatėmyjome. Ypatingai atkreipiame atydą ant apgarsinimų paties p. V. Stagaro ir kn. Miluko. „Tėvynėje“ per isztisus metus tilpo apgarsinimas p. Stagaro spaustuvės, kuris užima per putreczio colio, tai gi vis bus po \$2,00 ant mėnesio. Pastarajam laike telpa kitas jo apgarsinimas „Laiszkai į Lietuvą“, užimantis apie 7 colius, tai gi už jį priguli apie \$6,00. Garsinimas kn. Miluko knygų užima visą placzią skiltį, tai gi nors po \$12,00 ant mėnesio. Bet ar rasis nors vienas doleris už tai įmokėta? O kaip dalykai tę stovi su kitais apgarsinimais?

Kitas svarbus dalykas — tai kasieriaus p. K. Radzevicziaus reikalavimas atmokėjimo kasztų už 44 mėnesius (!). Pirmininis dalykas, kad kasierius gali reikalauti tik už 12 mėnesių, t. y. nuo pereito seimo iki szitam, nes jeigu kuris isz kijos nors organizacijos virszininkų, pasibaigus jo tarnystės metams (ar jį iszrinkns ant kitų metų, tai kitas dalykas), jokių rokundų nepaduoda, tai rokuojama, kad jis jokių iszskasztavimų neturėjo, arba jei ir turėjo, tai yra nuo atlyginimo atsisakęs. Czia seimui parsieis perziurėti, kaip p. Radzeviczius vedė savo rokundą per tuos 44 mėnesius, ar gal tik teip sav, matydamas, kad kiti „ima“ ir kad palieto pieno yra ir szun ir katei, užsimanė ir jis isz to sziek-tiek pasinaudoti. Tarp „T. M. D.“ rokundų, pamename, patėnyjome, jog kasztai buvo grąžinami tik nekuriems virszininkams, kitiems gi ne; tai gi, jeigu tie antriejie už poros metų priduočių savo rokundas ir reikalautų atlyginimo, juos visi iszjuoktų, nes kitur toki dalykai

vadinami skriaudimu organizacijų.

Užsisiurėjęs ant p. Radzevičiaus, koks nors kitas S. L. R. K. piliorius paduos rokdą už visus 17-ą metų, tai yra nuo pat pradžios, kaip Susiv. Lietuvių Amerikoje egzistuoja ir reikalaus, kad jam neatbutinai būtų išmokėta, o jeigu dar kas ir pasipriesintų, tai tam atsakys: „kas tav galvoj, ką seniaus jokių rokūdų nebuvo, asz dabar atsiminiau, kad budavo kasztai ir reikalauju, kad man būtų atmokėta ir viskas“, ir... byt po siemū! Tai-gi žiūrėsime, ar tarp susivaziavusių ant S. L. R. K. seimo marijonetkų, nesiras nė viena ypata, turinti tiek drąsos, kad tąjį klausymą seime pakeltų.

* * *
Pereitą rudenį, per „Sandaros“ seimą, tapo nutarta, ypacz po įtekme garsaus teoliogo kn. Saurusaiczio, susivienyti per dabartinį S. L. R. K. seimą su szitaja organizacija ir net pasiuntiniai tapo iszrinkti. „Sandarai“ galima tiek pasakyti, kad ji geriaus susilietų su S. L. A., — su taja grynai tautiszka organizacija, prie kurios visi lietuviai teip glaudziasi, kas per paskutinius metus apreiskė, bet ne su S. L. R. K., kurios virszininkai patys pripazišta „Tėvynėje“ (No 17), jog „jeigu tėsīs teip ir toliaus, tai Susivienijimas už kelių metų turės bankrutyti“. Tai-gi „Sandara“ su savo sąnariais ir kasa gali tik pailginti ant kokių metų S. L. R. K. gyvastį, bet jį nuo pairimo neiszgelbės, nes negalima į seną, palięusį kuną jauno kraujo įpilti.

Žmonių susipratimas jug kila, eina platyn, o su tuo drauge kils ir S. L. A., kaip ir kitos tautiszkos mūsų organizacijos. Tai gi aiskzus kelias ir „Sandarai“, bet ne su S. L. R. K., kuris, augant žmonių apsiszvietimui ir susipratimui,

eis kas-kart menkyn, o intrigos jo gyvastį palaikyti nepataikys. Jam jau ir dabar galima „*requiem aeternam*“ užtraukti. *Tėvynainis.*

Protestas priesz suvaržymą ateivystes.

Kaip buvo lietuviszkuose laikraszcziuose iszmingingi paraginimai, idant visi lietuviai pakeltų protestus prieszais politikierių nežmoniszką geidimą suvaržyti ateivystę, tai ir Waterburio Lietuvių Politikos Kliubas, 24 d. Kovo suszaukė vieszą susirinkimą, užkviesdamas New Britain'o ir Naugatuck'o Lietuvių kliubus. Ant paskirtos dienos pribuvo nuo užkviesių kliubų delegatai ir visi po trumpo paaiszkinimo sutiko, kad nuo suvienytų Connecticut'o Lietuviszkų kliubų pasiūsti protestą savo distrikto pasiuntiniui (representativui) p. N. D. Sperry, ir tą patį protestą pagarsinti angliszkuose laikraszcziuose.

Protestas tuojau tapo sutaisytas, po kuriuo pasiraszė visų trijų kliubų komitetai ir pasiūstas į Washingtoną, isz kur tuojau atėjo atsakymas, sziteip skambantis:
The Lithuanian Political Club.

Dear Sir:

„Asz priėmiau rezoliucijas, pasiūstas Lietuvių kliubų: Waterbury, Naugatuck'o ir New Britain'o.

Asz perskaicziau su atyda, ką jus esat pasakę, ir sakau: kad Congressas yra dalį to billiaus jau pradėjęs ir iszmingingai, veik vienodai su jūsų nuomone, rupinasi užtvirtinti. Asz tikiuos, kad bill'ius, perėjęs per Congressą, bus teisingas ir geras (just and fair).

Nesmagu, kad negalima jūsų norą užganėdinti, paduodant jūsų užmanymą į kongresą, kas link suteikimo paszelpos ir įsteigimo fondo neturtingiems immigrantams“.

Su guodone *N. D. Sperry.*

Tai-gi, kaip pasirodo, tai visi, kurie tik siuntė nors kokią protestą prieszais suvaržymą ateivystės, gavo pilną pritarimą.

Nors buvo balsai, kad tokis užmanymas — tai yra tuszcziavėjas, bet kaip pasirodė, tai ta pranaszystė pasiliko tuszcziavėjo maiszu.

Žmonės patys už savo brolius turi daryti rupestį ir užtarimo maldauti, — nieks už juos kitas nesirupjės. Teisybė, yra, kurie rupinasi apie aveles, bet tik tų, kur gerai apsimoka, o kur reikia vargą ir triusą paneszi, o dolerių nėra, tų su pagelba ar užtarimu nelabai kas skubinasi.

Tokia jau dabar, tankiai minavojama, dora! *J. Tareila.*

Isz Londono.

30 Balandžio 1902 m., kooperatyviszka draugystė „Vienybė Lietuvių“ laikė savo metinį susirinkimą. Tarp kitko, ant susirinkimo tapo įneszta kaslink lietuvių ateivystės į Angliją. Buvo du kalbėtojai: pp. Pilėnas ir J. Miliauckas, kurie iszaiszokino, ką ženklina susiaurinimas ateivystės ir ką turim veikti, kad praszalint tuos neteisingus valdzios darbus.

Susirinkimas nutarė sutverti draugystę, kuri rupintųsi apie tuos reikalus ir draug rupintųsi apie lietuvių gerovę: ekonomiszką, medegiszką ir politiszką. Būtų labai gerai, kad lietuviai visos Anglijos tą patį atkartotų, o tasyk, rasi, galėtume ką-nori nuveikti, nes tardymas kaslink ateivystės jau prasidėjo 28 Balandžio.

Tėvynės Mylėtojų Kuopa Silvertown'e, kaip girdėjau, tarpsta; nekurie sąnariai jau užsimokėjo antrą mėnesinę mokestį, ir tikimės, jog su lauksim pamatyt gangreit ir labai placzią kuopą. Dėlto gi londoniecių-lietuvių užpraktųsų susirinkimų ok uozs

ant susirinkimo, nes kooperatyviszka draugystė laiko susirinkimus kas mėnuo, o po susirinkimo tos draugystės atliekami T. M. Dr. reikalai; tik malonėtume žinoti, ką-nors apie svarbiausius reikalus Tėvynės Mylėtojų draugystės, o ypacz su knygomis. Tada, sąnariai užsimokėtų ir už pusę metų, nes suprantam kame svarba. *T—sas.*

Mokslo patyrimai.

Mažinų-mažiausias gyvumas, tarp turinczių nugarkaulius. Jau nuo seniai žinomos yra labai smulkios žuvukės: teip, yra dygluczių veislė, kurių ilgis isznesza apie du coliu. Neseniai amerikiecziai atrado ant Pilipinų salų dar smulkesnę žuvytę, to kraszto gyventojams jau nuo seniaus pažįstamą, bet iksziol niekeno, kaip priguli, neapraszta. Ta žuvukė, praminta lotyniszku vardu „mistichtys“, veisiasi vandenyse ežero Bui, pietinėje salos Luzon'o dalyje. Gyva budama, ta žuvutė permatoma ir ant jos kuno pažim tik kelios juosvos vingutės. Spėjama yra, kad tos žuvukės gimdo vaikus gyvais, kaip tai yra ir pas tulas kitas žuvis. Patytės truputį didesnės už patinus; jos turi ilgio daugians negu pusę colio, o patinelių ilgis isznesza mažiaus, negu pusę colio. Tos žuvukės, nors tokios smulkios, yra geru maistu vietiniams gyventojams, tarp kurių daugelis tik jomis minta. Amerikos kareiviai, ką buvo patekę ant Pilipinų, gavo pažinti tas žuvis ir, kaip pasakoja, labai pamėgo jas dėl jų skanumo.

Kaip lengviausiai atsikratyti nuo marių ligos. Priesz marių ligą siulė ir siulo žmonėms didelę daugybę yvairių vaistų; kiti vėl mokina, kaip be vaistų atsikratyti nuo tos nesmagios ligos. Vieni sako, kad plaukiant laivu per mares,

ypacz kada laivas siubuoja, nereikia nieko valgyti; kiti, antraip, tvirtina, jog reikia valgyti, kiek galima, daugiau. Vieni pataria nuolat gulėti augsztienikam ant nugaros, kiti liepia vaikszyti, kiek tik gali, po lubas. Tuli imdavo visokius vaistus, ypatingai antipyriną. Be to, pardavinėdavo ir pardavinėja yvairius „paslaptinus“ vaistus visoki szarletanai (apgavikai). Parzyiuje net iszleidžia specializką laikrasztį, pavestą vien marių ligai; tų ko ne kasdien rodyja vis naujus vaistus.

Daugumas skaitytojų, be abejonės, yra patyrę visą marių kelionės nesmagumą, paeinantį daugiausiai nuo tos ligos. Todėl kiekvienam bus žingeidu dasiznoti, kokią rodą duoda dras Heinz, vokiszkam mediciniskam laikrasztje, iszeinanciam Muenchen'e. Iszguldyti viską, ant ko dras Heinz paremia savo iszvadžiojimą, butų per painus daigtas; todėl pasakysime tik trumpais zodžiais.

Vėmimas prasideda giliu įkvėpimu į savę oro, — czia jau prasiveria skilvio prieangis ir prasideda smarkus isz kvėpimai, kurie privercia vemti, suerzine ir sutraukę raumenis, tarnaujancius kvėpavimui. Bet jei, verciaiant vemti, kelis syk greitai kartas po karto kuogiliausiai atsikvėpsi, įtraukdamas ir iszpusdamas orą, tai tas panudimas į vėmimą pereina: mat paskui sustoja ant trumpo laiko ir pats kvėpavimas, nes prikėpavus, kaip augszcziaus sakyta, isz oro į kuną apscziai reikalingo jam rugsztadario (oxygenium), nėra reikalo tula laiką nė kvėpuoti.

Taigi visas dalykas tame, kad pasidarius „pikta“ ir verciaiant vemti, reikia visa krutim greitai ir giliai kvėpuoti. Daugumas tą budą yra iszbandę ir sako, kad tai vienatinis budas atsikratyti nuo marių

ligos. Žinomas anglizskas deputatas H. Laboucher laikrasztje „Truth“ (Teisybė) pasakoja apie vieną angliutę, kuri pirmiaus baisiai kentėdavo nuo marių ligos; bet paskui pati persitikrino, kad nuo tos ligos lengva iszsisaugoti, giliai įtraukiant ir iszpuoziant orą, ypacz kada laivas ka tik bus pradėjęs siubuoti.

Szeip ar teip, kiekviens keliauninkas, plaukdams per mares, gali pasinaudoti iszszito pamokinimo ir iszbandyti jį: jis negali niekam užkenkti nė ant vieno krislelio. Tarpais praseziausi dalykai užslėpti nuo žmonių per isztisus tukstantmeczius.

Psykologija.

(Žiur. 20 num.)

XII.

Paprotys.

M. Leon Dumont'o iszsitiriamas iszreiszkia gerai zinomą gamtos įstatymą; jis skamba sziteip: „kiekvienas zinome, kad dėvėtas drabužis geriaus prie kuno prigula. Jo valaknelėse nauja sujungmės pajiega (paprotys) įvyko. Spyna geriaus veikia, jau nekurį laiką vartota: isz karto didešnės reikėjo pajiegos, idant pergalėti yvairias nelygumas joje. Pergalėjimas szios nepasiduodancios pajiegos matomas kiekvieniame gamtos skyriuje. Tai gi yra pripratimo apsireiszkimas. Su mažesniu darbu galima sulankstyta popierą perlankstyti; teip yra ir su nerviszka sistema: abelni įspudžiai iszgrindžia sav tinkamesnius kelius, ir szie gyvybės apsireiszkimai atsikartoja po panasziomis sujudinanciomis paszalinėmis pajiegomis, jeigu per tamtikrą laiką neesti pertraukiami“.

Tas, tai yra abelnas iszsitiriamas, lytintis filizofiją paproczių. Jis lyti nevien proto skyrių, bet ir kuno, kaip ir abelnai visos gamtos. Visi

vėlesnių laikų raszėjai pripazįsta fiziszką principą, kuris yra pamatu musų paprastų veiklumų. Kalbant apie paproczius, aiszkiaus matysime tą patvirtinimą, kad kunas ir protas artymai susigiminiavę ir kad protas veikia arba daro įspudžius ant kuno stovio, ir kad kuno stovis veikia ant budo ir veikmės proto. Teip lygiai, kaip buvęs isznarintas pirsztas, koja arba nulaužtas kaulas, yra didesnam pavojuje link iszuarinimo arba nulaužimo antru kartu; teip lygiai kaip žaisda veikia užsidedimą, skausmą ir szaltį atjaučia, kaip aplinkinės kuno dalys; teip lygiai, kaip kuno dalys jau kuomet užimtos yvairioms ligoms, lengviaus pasiduoda atsikartojimui tos ligos, negu kitos: teip yra ir su veiklumais kuno, kurie kuomet buvę po proto valdzia; jie nusiduoda lengviaus, sparcziaus ir atsakanciaus, negu nepaprasti, nebandyti judėjimai. Tas ypatingai matoma nerviszkoje sistemoje, kuri arcziaus sujungta yra su protiszku veiklumu, negu kitos sistemos.

Padilginant nekurį isz musų pajautimo organų, paveisdan akį, ausį arba ranką, tas pajautimas esti nunesztas į smegenis ir apsireiszkia kaipo pajautimas, nukeliavęs paskirtu keliu; antras padilginimas veikiaus seks iszskintą pirmojo kelią, negu darys sav kitą iszėjimo kelią, bent jeigu visas padėjimas yra vienodas. Paveisdan: pirmas szviesos spindulys, įėjęs į kudikio akį, esti pernesztu per akies žiuronėlį, skystimus etc. per matymo nervą į smegenis, tacziaus ima lengviausią kelią, ir nerviszka sriovė baigiasi paskirtame centre smegenyse. Teip yra ankseziausiam kudikio gyvenime, kuomet dar smegenys nesubrendę ir szie pajautimai ateina nuo kuno pavirsziaus; jau pirm laiko tamtikri

keliai esti paskirti, kurie vis labiaus užsizymi, darosi aiszkiesni ir galutinai pasiliekti, kudikio veiklumams didinantės ir amžiui bręstant.

Ne vien įeinancios srovės padaro sav amžinus kelius, bet ir tos srovės, kurios apsireiszkia kaipo ypatingi judėjimai kune (geismo veikmės), teipgi įkunyja tokius kelius. Kaip po paveikslą privesiu: man ranka dalytėjus karsztą geležį, kaip veik pajauciu, ranką atitraukiu nuo skaudaus padilginimo. Atitraukiant ranką nuo karsztos geležies, padarau tamtikrus ypatingus judėjimus. Jeigu vėliaus kada prikisziu ranką prie karsztos geležies, — veikiaus atitrauksiu tokiu pat budu, kaip pirmu kartu, negu pasinaudosiu kitokiu judėjimo budu, atitraukiant ją.

Tą patį matome kasdieniuose savo patyrimuose ne vien žmonijoje, bet ir augsztiesniuose tvariniuose. Arklys, kuris vienoje brigėje stovi tvarte ilgą laiką, palikus ant jo valios, eina esti isz tos pacios brigės, isz kurios per ilgus laikus edė, o ne isz kitos. Ir tiktai su dideliu vargu, net smarkia bausme, galima atraptinti, idant isz kitur estų. Szuo geidžia miegoti tame pacziame kampe, ant to paties dechio, kur nuo seniai pripratęs. Sziltesnė ir ramesnė vieta nerupi jam: jis užsiganėdina seniai užvesta tvarka. Mes patys, begyvendami viename bute ilgus laikus, nejutoms einam prie tos vietos: pasirodo, kad paproczius laikyti tą namą musų apsigyvenimo vieta įsiszaknijo ir apėmė patį organizmą. Zinau kudikį, kurį buvo pripratinta laikyti skepetelę rankoje bemigdant; pagėjus net iki 8 metų, jokiū budu ramiai negalėjo užmigti, nelaikydamas rankoje skepetaitės su užmegstu kampu: jame susijungė mislis apie miegą su skepetele ir jokiū

budu apie vieną miegą negalėjo mislyti. Tą pat matome su cziulpimu nyksčio besimigdanciam vaikui etc. Szie yra tik menki darodymai, kaip menki daigtai, netikėtai budais surasti, palieka gilius įspudzius ant mūsų organizmo, ir tik per didžiausią pasistengimą ir nuolatinį bandymą, po yvairių nesmagumų, galima atpratinti nuo jų.

Dar bus.

Dr. J. T. Želvienė.

Naujos knygos.

— *Kaip apsiereiskia gyvastis žmogaus kune? Sutaisë pagal Lunkevjių D-ras A. V. Tilžėje, 1902m., pusl. 56.*

Vargiai atsiras pas mus greitu laiku kritika specializškai-mokslizskų knygų. Tuotarpu dar iszrodo teip, kad tie, kurie iszleidžia tokią knygą, turėtų ją ir kritikuoti. Tokiu budu, lietuvizskoje literaturoje visi toki iszleidimai pasilieka be kritizskos kontrolės ir plati visuomenė turi tikėti vien „mokintojo žodžiams“.

Į tokių knygų eilę priguli ir toji, kurios užgalvis padėtas virszuje. Raszyta ji, teisybė, gana populiariškai ir vidutinio ruzsio skaitytojui lengvai prieinama. Bet-gi apie jos, teip sakant, branduolio vertę gali kalbėti tik specialistas.

Iszguldymo budas, žiurint, geras — kur-kas augsztesnis, negu tolygiose knygutėse pirmesnių iszleidimų. Terminologiją autorius stengiasi pritaikyti lietuvizską, kaip-kur įsileisdamas net į perdėjimą: teip, žmogaus skeletą arba kunakaulį (kaip reikia mislyti) autorius vadina, „giltinė“: kada tuotarpu tas žodis primena mums tik atitrauktą, sakysim — iszsvajotą ir pasakizską daigtą.

Paveikslėliai atmuszti labai aiszkiei (jų isz viso 33) ir visa knygutė skaitomą lengvai, net su smagumu.

— *Paveikslai. III. Parasė Žemaitė. Perspaudinta iš „Varpo“. Tilžėje, 1901 m., pusl. 56.*

Lietuvizskos rasztininkės Žemaitės vardas, be abėjonės, pažjstamas skaitancziai visuomenėi. Szitoje knygutėje apsakyta perimancziu budu amžina istorija: kaip vienas ukinkaitis, apsivedęs ne isz meilės, bet dėl dalies, sugadino sav visą gyvenimą ir pražudė ukę. Paduota ir szejp daug paveikslų isz Lietuvos žmonių gyvenimo. Kalba smagi. Skaitytojas ras szitoje knygoje užimantį pasiskaitymą.

Seimo dalykai.

Telegrama isz Boston, Mass., pranesza „Vienvbei“ 20 geguzio popiet: jog Susivien. Lietuvių Amerikoje Seimo prezidentų iszrinktas p. V. Kaunas, sekretoriais: pp. Mikolainis ir Dominaitis. Daugiaus žinių pareis į sekantį numerį.

Kas

atsiūs į „Vienybės“ redakciją nesuveltą 10 „Vien.“ numerį 1902 m., galės pasirinkti isz kataliogo ir gaus už dyką knygutę 10 centų vertės.

Lietuviu-laisvamaniu Seimas.

Brooklyn, N. Y. Seimas Susivienyimo Lietuvių Laisvamanių atsibus 8 dieną birželio (June). Prasidės pirmą valandą po pietų Palace Hall, 93 Grand str. Tą paczią dieną, 7½ val., bus prakalbos. Kalbėtojai bus delegatai isz kitų miestų. Apart kitų bus Dr. Jonas Szliupas. Bus teipgi deklamacijos ir dainos, o ant galo szokiai. Delegatams vieta paskirta pas P. Draugelį 73 Grand str.

Centralizskas Komitetas.

Teatras! Teatras!

Minersville, Pa. Teatralizska dr. po vardu „Aleksandros Gužucio“, losz pirmu kartu „Ponas ir muzikai“, 29 dieną Geguzio. Užtai-gi meldziame visus tautiecius ir tautietes isz aplinkinių miestukų atsilankyti. Nes tai dar pirmas lietuvizskas teatras Minersville, Pa. ant naudos jaunos draugystės. O jeigu atliks daugiaus, tai, papildydami spragą, ant paminklo Gužucziui aukausim.

Komitetas.

Pajieszkojimai.

Pajieszkau savo pusbrolių: Juozo ir Jono Miežutavyczių, kurie paeina isz Kauno gub., Betygalos par., kaimo Paliepių. Jie patys, ar kas kitas teiks isz atsizsaukti per laikrasztį. Turiu svarbų reikalą.

Jonas Miežutavyczius,

Saint Coburg, str.

S.S. Glasgow, Scotland.

Susirinkimai.

Wilkes-Barre, Pa. Susivien. L. A. kuopos susirinkimas 25 geguzio, Kunco salėje, 88 E. Market str.; pradžia 4:30 val. po piet. Užkvecziame visus gerus tautiecius, kuriems rūpi tėvynė Lietuva ir Susivienyimo reikalai, susirinkti paskirtą laiką. Kalbą sakys dr. J. Szliupas.

Komitetas.

New Britain, Conn., ant naudos Politizsko Clubo brolių Lietuvininkų Citizens 30 dieną geguzio, salėje Thurn Hall, po No. 146 Arch str., atsibus balius, kurs prasidės nuo antros valandos po piet ir trauksis iki vėlai vakaro.

Bus tautizski perstatymai keliose veikmėse: tuo užsiims czionyksztė jaunuomenės „Apszvietos“ draugystė; teipgi bus deklamacijos, labai užimanczios, kurias deklemuos guodotinos jaunos tautietės isz Waterburio. Ant to puikaus

pasilinksminimo maloniai užpraszome visas czianyksztes lietuvizskas draugystes ir pavienius. Teipgi ir isz aplinkinių miestukų teiks isz pributi konoskaitlingiausiai. Įeiga vyrams 25 c. merginoms ir moterims su vaikais dykai.

Komitetas.

Tėvynė pagelbos szaukiasi! Kodėl mes, broliai ir sesers, teip esam atszalę tėvynės meilėje. Gaila man sziądien raszyti apie mūsų Tėvynės Mylėtojų kuopą; priesz metus laiko turėjom kuopą jau isz kelių deszimezių sąnarių; tikėjome, kad subrendės mūsų kuopa ir susilygjs su kitų miestų kuopomis. Bet kiteip pasirodė, negu mislyjom: beveik pusė sąnarių jau atsiskyrė nuo mūsų kuopos. Ar, broliai, pabijojot, kad daug kasztuoja jums, kad atsiskyrėte? Asz mislyju, kad tas naszlės skatikelis tai yra visai menku daigtu dirbancziam užsimokėt, — ant metų 60 c., o isz to didele naudą atnesza mums patiems ir mūsų broliams beturecziams.

Tai gi praszom sugrįžti prie savo pulkelio, kaip ir pirma prigulėjot, o bus mūsų pulkelis teip, kaip ir pirma buvo. Praszom ir neprigulinczių ateit ir prisiraszyt prie Tėvynės Mylėtojų Draugystės ant ateinanczio mitingo. Mitingas bus 25 dieną Geguzio, nedėlioje, tuoj po sumos, bažnytinėje salėje. Kuopos sekret.

M. J. Czeponis.

Brooklyn'o N. Y. susirinkimas Laisvamanių kuopos bus 25 geguzio (May), 3 po pietų. Teiks isz visi sąnariai neatbutinai neatbutinai ateiti, ypatingai dėl apsprendimo apie busiantįjį Laisvamanių Seimą. Kas nori priderėti prie Laisvamanių Susivienyimo, praszau ateiti ir prisiraszyti.

73 Grand street,

Brooklyn, N. Y.

Draugas.

Isz visur.

Szvedijoje visi darbininkai užstraikavo, norėdami privers-
ti valdžią ir legislaturą įvesti
visuotiną balsavimo tiesą.
Straikuotojai elgiasi labai
žmonišškai, nekelia nė mažiaus-
ių ermyderių ir, jei policija
tyczia per savo agentus jų ne-
sukurstys, tai apsieis viskas be
jokio sumiszimo. Pramonė ir
vertelgystė sustojo, net laik-
raszcziai paliovē iszeidinėję.
Gazo dirbtuves turės uždaryti
ir gatvės liks be žiburių. Vi-
sos dirbtuvės tuszczios, net
duonos kepėjai metė savo dar-
bą. Tuotarpu ta straiką ap-
szaukė tik ant trijų dienų (nuo
15 gegužio), — ir iszlaimėjo.

Pagal naujausią statistiką,
turime tokias žinias, kokiazmo-
nių dalis kiekvienoj szalyje ne-
moka nė raszyti, nė skaityti:
Rusijoje, Rumunijoje ir Serbijoje
— 80 procentų (arba keturios
dalys isz penkių), Ispanijoje
63 proc., Italijoje 48, Austrijoje
39, Airijoje 25, Prancuzijoje ir
Belgijoje 14, Hollandijoje 10,
Anglijoje 8 proc. ir Skotijoje
7 pr. Bavarijoje, Badene ir
Wuertemberge nėra nemokan-
czyų skaityti.

Sziadien visas beveik svie-
tas skamba nuo maisztų. Sztai
Prancuzijos kolionijose, ryti-
nėje Azijoje, (Kochinchina)
krasztecziai sukilo priesz val-
džią ir užpuolė ant miesto Sa-
vanna Keck; kitose vietose
krasztecziai teip gi kyla.

Jaunoji Hollandijos kara-
lienė Wilhelmina netikėtai pa-
sitaisė isz savo ligos ir pradė-
jo vėl pati „valdyti“, tai yra:
dėti savo paraszus ant visokių
rasztų.

13 gegužio Prancuzijos pre-
zidentas Loubet iszvažiavo į
Rusiją garbinti carą; ant ke-
lionės paskirta jam pusė mili-
jono frankų.

Kur musu iszganymas?

P. Daujotas.

(Tąsa.)

Bruožas 3.

Skaitlius paimtų pasportų ant keliavimo
ir išėjimo į kitus Rusijos kraštus.

1894 m.	24,890
1895 m.	29,631 arba ant 19% daugiau už pernykščius
1897 m.	34,745
1898 m.	39,323 „ „ 10% „ „ „
1899 m.	43,274 „ „ 10% „ „ „

O tuo tarpu visas gubernijos gyventojų skait-
lius priauga ne teip greitai:

1899 m.	gyventojų buvo	1,586,506 žm.
1900 m.	„ „	1,603,146 „

priaugo 16,640 arba 1,05%

Bruožas 4.

Apsėta žemės dešimtinėse:

Metuos	ziemkenčiais		
	javais	vasarajum	bulvėms
1889	956,000		90,000
1891	866,253		67,127
1892	476,783	465,679	74,572
1893	466,309	430,120	73,147
1894	447,796	389,395	65,728
1896	401,073	381,213	63,452
1898	407,165	364,203	63,490
1899	415,008	377,622	65,043

Tai gi randame čia žemdirbystės nupu-
limą.

Žemės našumas 1900 m. pas bajorus ir muzikus
(Pudų ant 1 deš. gauta:)

	kviečių kviečių											
	rugių žiemin. vasarin.						avių miežių grikių					
	baj. muz.	baj. muz.	baj. muz.	baj. muz.	baj. muz.	baj. muz.	baj. muz.	baj. muz.	baj. muz.	baj. muz.	baj. muz.	baj. muz.
Vilniaus gub.	52	46	55	49	52	47	49	42	42	39	23	21
Kauno „	73	62	70	61	53	48	68	52	69	50	33	33
	linų						kanapių					
	žirnių sėmenų plukšto						grudo plukšto bulvių					
Gubern.	baj. muz.	baj. muz.	baj. muz.	baj. muz.	baj. muz.	baj. muz.	baj. muz.	baj. muz.	baj. muz.	baj. muz.	baj. muz.	baj. muz.
Vilniaus	47	41	21	25	17	18	20	21	16	20	49	408
Kauno	58	50	23	22	14	18	17	18	20	27	505	398

Bruožas 5.

Prasiskolinimas bajorų ir muzikų. Bajorų
dvarų buvo užstatyta bankuose:

	deš.	dvarų	už
1890 m.	305,332	—1458—	7,605,668
1895 m.	608,136	—2470—	20,747,290
1900 m.	662,923	—2662—	24,791,841

Tokiu budu per 10 metų skolos užaugo 3
sykius arba ant 226%.

Muzikų nebuvo užmokėta izdo mokesčių:

1897 m.	— 210,927 r. 65 k.
1899 m.	— 379,182 r. 60 k.
1900 m.	— 457,839 r. 94 k.

Tokiu budu per 3 metus nedamokėtų pini-
gų užaugo 2 sykiu arba ant 117%.

Bruožas 6.

Diferenciališkas tarifas.

(Roemer: p. 171)

Ačiu šitam tarifui, Liepojaus uostas pilnas
maskoliškų javų. Mokama buvo už važmą, skai-
tant nuo Liepojaus už pudą:

100 verstų	4 k.	1200 verstų	20,98
180 „	7,5 k.	1800 „	31,80

300 „	9 k.	1400 „	22,62
500 „	12 k.	1500 „	23,44
700 „	15 k.	2000 „	27,54
1000 „	19,34 k.	3000 „	35,74

Arba nuo pudo — versto pirmuosius 180
verstų $\frac{1}{4}$ kap., o nuo 980 verstų ir daugiau $\frac{1}{2}$
kap., arba 5 sykius pigiaus.

O nuvežimas pudo apsieina:

Iš Liepojaus į Londoną 4,87

„ Rygos „ „ 5,02

„ Odessos „ „ 8,80

Todėl maskolių ukininkams parankiaus
siųsti per tolymą jiems Liepoją, negu per Odes-
są. Išdirbdami javus pigiaus, negu musiškiai,
naikina galutinai pas mus žemdirbystę.

Bruožas 7.

Šiaulių gimnazijoje buvo mokintinių:
iš viso muzikų nuošimčiai

1864 m.	196	73	37,2%
1872 m.	369	69	18,7%
1880 m.	479	124	25,9%
1882 m.	524	152	29%
1887 m.	434	146	33,4%
1891 m.	283	56	19%
1897 m.	304	63	20,7%
1900 m.	307	71	23,3%

Bruožas 8.

Staciatikių su senatikiais (starovierais) buvo
vyrų moterų iš viso

1845 m.	9,853	8,925	18,778
1853 m.	13,418	10,298	23,716 ant 26% daugiau
1900 m.	43,347	26,188	69,535 „ 199% „

O tuotarpu gyventojų skaitėsi:

1843m. — 858,521, 1853m. — 960,330, 1900m. — 1,603,146,

Arba maskoliai priauga 2 sykiu greičiaus
už mūsų žmones. Kadan gi jų čia gimsta ma-
žiaus, negu musiškių, tai jų daugumas atke-
liauja pas mus, ką iš dalies rodo atsinešimas
skaitliaus moterų prie vyrų; šiųjų yra maž-ko
ne 2 sykiu daugiau.

Bruožas 9.

Sodžiaus ir miesto gyventojai.

Už miestą paėmiau tik tokias vietas, ku-
rios turi (1900 m.) apie 5,000 gyventojų; ku-
rios gi turi mažiaus — prie sodžiaus.

	1897 m.	1899 m.	1900 m.
Anykščiai	3,223	3,390	5,960
Biržiai	4,413	5,082	5,100
Jonava	5,034	5,250	5,290
Joniškis	4,754	4,828	5,828
Jurbarkas	4,600	5,764	5,892
Kaunas	67,694	68,967	70,638
Kėdainiai	6,111	6,620	6,660
Panevėžys	12,048	14,013	14,106
Plungė	4,498	4,825	6,827
Raseiniai	7,455	7,588	7,588

Siauliai	16,151	16,260	16,422
Tauragė	6,796	7,422	7,558
Telšiai	6,121	6,266	6,288
Ukmenė	13,499	12,717	12,906
Vidžiai	5,187	5,344	5,404
Viekšniai	5,200	5,434	5,650
Zarasai	6,253	6,565	6,640
Žagarė	8,156	8,285	9,285
	187,196		204,030

Teip turėjo būti 1897 m. — 187,196 žmonių miestuose, bet ištikrųjų, pagal paskutinį visuotiną surašą, tik arti 163,793, todėl šita skaitlių ir paimsime vieton 187,196.

Tokiu budu atrandame, jog 1897 m. buvo visoj gubernijoj 163,793, o 1900 m. — 204,030 arba per 3 metus priaugo ant 25%. Beaugant su tokiu greitumu, miestiečių bus du syk tiek, kiek dabar, po 12 metų.

Išviso 1897 m. buvo 1,553,999, o 1900 m. — 1,603,146, priaugo ant 3,3%.

Sodiečių 1897 m. buvo 1,390,206, o 1900 m. — 1,399,116, priaugo ant 0,64% arba, aiškiaus sakant, sodiečių, teip augant jų skaitliui, gali būti du sykiu daugiau, negu dabar, po 394 m. — Ant galo, metę absoliutiškus skaitlius, paimkime reliatyviskus.

1897m. miestiečiai padarydavo apie 11%, o jau 1900m. „ „ „ 13%; tuotarpu 1897m. sodiečiai „ „ 89%, o jau 1900m. „ „ 87%, arba kiteip sakant, reliatyviškas sodiečių skaitlius mažinas, o miestiečių didinas.

Bruozas 10.

A.) Pramonė.

Metuos	buvo pabriku	išdirbo ant rubl.	darbininkų	garinių spēkų
1843 m.	35	146,400	---	---
1862 m.	163	399,448	---	---
1882 m.	493	4,008,932	---	---
1892 m.	1,315	6,095,254	---	---
1895 m.	1,544	7,855,649	5,063	---
1896 m.	1,801	7,669,531	5,932	---
1898 m.	1,925	6,500,000	7,000	3,867
1899 m.	1,948	8,000,000	8,000	4,415

1899 m. vienas darbininkas išdirbdavo ant 1,000 rub. per metus, o algos gaudavo 123 rub.

Skaitlius pabriku per 3 metus (1896—99) užaugo ant 8%, skaitlius darbininkų per tą patį laiką ant 33½; tokiu budu didesnėji pramonė auga labiaus už smulkiąją.

B.) Amatininkystė.

Apie ją žinių truksta, turime žinias už paskutinį laiką. Amatininkų-meistrų ir mokintinių buvo: 1898 m. — 36,000 } užaugo ant 5,5%
1899 m. — 38,000 }

Amatininkų skaitlius užaugo mažiaus, negu pabrikinų darbininkų per tą patį laiką,

kurių užaugo ant 14,3%.

Šaltiniai: 1, *Roemer*. Beitrage zu Litauens Wirtschaftsgeschichte. 2., „*Pamiatnyja knižki Kowenskoj guberniji za 1898-1901 g.*“, 3., *Kowenskaja gubernija za vremena 1843-1893*, ir 4., „*1900 god. O selskochrziaistvennom otnošeniji*“.

(Užbaiga.)

Wyomingo klonyj.

Jaunystės metuos, gaudydams, vaikiai
Asz peteliszkę; rodės ji visa —
Ne žemės sutvėrimis; sakiausi,
Tokia grožybė — rojaus dovana.
Bevydams, usnėms ir dagiais badžiausi;
Bet ji pranyko ore, lyg svaja,
Ar rojun grįžo... Vėliaus netyczia,
Macziau ją tupint... mėszlincyzoj.

Teip žmogaus viltys: jauną dvasią
Į idealų augsztybes masina;
Tę — žada — jautrios szirdys rasią
Pilnai grožybės ir jausmų žiedyną;
Bet deszinę isztiesk tik drąsą
Prie jų — liks žiupsnis melo gryno:
Kur bu'o žiedais pakvipęs rumas —
Jau dvelksi lavonų tvankumas...

Kėkštas.

Die Antwort der Raecher*).

Es raecht sich alles hier auf Erden, —
Drum hoere, Landesraeber Du!
Die Soehne alter Helden werden,
Vernichten dich im kleinen Nu:
Der Wissenschaft gerechte Flamme,
Sie wird dein Todesengel sein;
Sie lodert heut' in unserm Stamme,
Und machet uns vom Wanne frei!

Nicht laenger wirst du unsre Fluren,
Mit List und Schande nennen dein;
Denn aufgeklaert sind die Naturen, —
Es nuetzt dir keine Heuchelei.
Jetzt packe dich! Du, Meuchelmoerder!
Wir nehmen wieder in Besitz, —
Gelingen wird dir nicht hinfoerder,
Zu knechten Littaus Ahnensitz.

Ein Ltltauer.

*) Dar „Auszroje“ buvo apgarsintos vokiszkos eilės apie Rambynkalnį, raszytos vok eczio; kun. J. Zilinskis padavė jas, lietuviszkai iszverstas, 11 „Tėvynės“ num. 1901 m. apraszyme „Kelionės po Europą“. Pasinaudojame isz progos paduoti ozia „Atkerszytojų atsakymą“ nors vokiszka, nes abejojame, ar koks vokiszkas laikrasztis norėtų ir galėtų patalpinti tas eilutes. Jos raszytos lietuvio, mokanczio vokiszka. Jei neatsiras kam, tai „Vien.“ paduos vėliaus ir lietuviszką vertimą.

Prusijos sostapilė Berlynas auga labai sparcziai: pirm 25 metų (1877 m.) tę buvo 1,000, 116 žmonių, o 23 vasario 1902 m. priskaityta jau 1,906,995 gyventojai; kiteip sakant, į 25 metus priaugo beveik visas milijonas.

Italijoj, mieste Bardolino, buvo įtaisyta iszkilmė ant garbės kardinolui Bacilieri; 14 geguzio, laike parodos, nekoksai žmogus szovė į minėtą kardinolą, bet nepataikė; pasikėsintoją sugavo — sako, esąs tai anarchistas.

Provincijoje Apulia (Italijoje) 5000 muzikų pakėlė sumiszimą: jie sudegino muitinycijas ir užpuolė ant miesto rotuszės; keletas žandarų, ką norėjo suvaldyti žmones, tapo sužeisti; paskui policija iszblaszkė žmones.

Iksziol alkoholį vartodavo pervis svaiginimui proto arba aptiekose; dabar užduoda jam prastesnį ir naudingesnį darbą: alkoholį pakinkė į automobilius (vežimus be arklių, su motorais). Prancuzijoj net paskyrė lenktynes automobiliams, stumiamiems alkoholio; stojo į lenktynes 89 automobiliai ir turi perbėgti 562 mylias; vienas automobilis prabėgo į valandą 37½ mylios, o kitas į 4 val. 48 min. — perbėgo 254 su virszum mylių (angliskų).

Padėkavonė

p. Alb. Grablauskui.

Asz, Juozas Stankevyczius, szirdingai dėkavoju už teip gerus vaistus — trejanką, kurią esu gavęs nuo jusų. Padaręs teip, kaip paraszyta, persitikrinau, jog tai labai geras vaistas, kuris sustiprina žmogaus pajiegas. Už tai siuncziu Jums gražų acziu ir velyju broliams-lietuviams parsikviesti tos trejankos.

J. Stankevyczius,
568 H. ave.

Chicago, Ill.

Balius! Balius!

Scranton, Pa., Lietuvos Dukterų Draugystė" parengs 14 d. Gegužio dibelį balių salėje „Music Hall". Visus tautiečius szirdingai kviečiame atlankyti tą balių. Užtikrina me visus rasiant smagų pasi- linksminimą. *Komitetas.*

Gražus pasiskaitymas!

Yra isėjus atskiriomis knygutėmis Marijos Radzevy- cziutės apysaka „Žemių dul- kės" su tos garsingos rasztinin- kės paveikslu. Velyjam savo skaitytojams apsipazinti su ta- ja apysaka, kuri perstato žmo- nių gyvenimą ir tautišką pa- budimą Lietuvoje. Gaunama „Vienybės" isleistuvėje už 50 centų. Skaitymo yra 226 pu- slapiai.

Naujausios knygos.

„Ne gadaj", arba Baisus Sapnas. Paraszė Ž. 5 ct.
Grabnyčių žvakė. Flamandų tau- tiszka pasaka. Vertė J. B. 10 ct.
Vardan Teisybės. Kalba W. Lieb- knechto. 10 ct.
Wacław Szujski i Ż. Polska kul- tura na Litwie. 5 ct.
Smertis. Daktaro pasakojimas. Paraszė Szventmikiš. Puslapių 32.
Daugumas ras toje knygoje, ko ne- sitikejo. Prekė 10 c.
Dvasiszki apdumojimai arba medi- tacijos. Kas mėgsta dvasiszkus skai- tymus — turės ka pasiskaityt ant ilgo laiko, laksztų 571. Prekė 85 c.
Pasikalbėjimai apie dangų ir žemę. Naudingas ir akyvas skaity- mas. Knygutė tinka siųst ir į tėvy- nę per cenzura, 1 usl 81, prekė 25c
Lietuviszka Gramatika, raszyto- jams ir skaitytojams vadovėlis. 40c.
Lietuviszka Chrestomatija, isz- leista p. E. Volterio. 1,40
Juszkos žodynas 2,00
Geologija, (su paveikslais) para- szyta A. Geikie 30c.

Isz kur atsirado mūsų naminiai gyvuliai ir auginami augmenys? 20c.
Kaip gyvena augmenys (su pa- veikslais) 35c.
Biologija arba mokslas apie gyvus daigtus (su paveikslais) 40c.
Mūsų dielės (szundaktariai, szun- dvokaciai, svetimtaucziai, ponai, ka- riauna ir kunigai) 10c.
Parsidavimas ir pelnas (kaip vienas lietuvis isz Did. Lietuvos parsidavė vokiecziams, kurie jį paskui iszvarė isz savo szalies) 10c.
Baudziava Lietuvoje 15c.
Darbininkų Balsas 15c.
Szirdis žmogaus 15c.
Du broliai, atsitikimas isz paskuti- nės Turų su Maskoliais karės 5c.
Valdimierus, apysaka pagal kun. Szmidt'a 25c.
Trumpi szneka apie limpanczias ligas ir kaip nuo jų atsigtinti 10c.
Kas tai yra dirbama žemė, kaip ji atsirado, koki yra jos skyriai ir kaip juos pazinti 15c
Parinktos lietuviszkos dainos pa- gal Ant. Juszkevyczių 10c.
Ukiszkos draugystės įvairiuose krasztuose 10c.
Ukiszkas kalendorius ant 1902 metų 15c.
Trumpas Katekizmas 10c.
Gyvenimas szv. Izidoriaus 25c.
Stacijos arba Kslvarija 10c.
Maldelės szv. Ražancziaus 10c.
Atminimas didžio Jubilejaus arba budas apturėjimo atlaidų 10c.
Į naują dvideszimtą amžių įvedi- mas -5c.
Gramatyka Litewska dėl mokinimo- si lenkam lietuviszakai \$ 100.
Palangos Juzė paraszė vysk. M. Valančius katvirts, pataisytas, isz leidimas 25c.

Lietuviszki kriaucziai!

Siuvame steliuotus siutus, czysti- namį ir prosinam visocias drapanas; užlaikom konogeriausius tavorus vi- sai už pigią prekę; siutų prekė nuo \$7,50 iki \$25,00, kelinės nuo \$2,25 iki \$9,00. Atėjęs kiekvienas mūsų tautietis galės atrasti visokio sky- riaus materijų naujausių madų, teip, kaip didžiausiam sztoze ant Market gatvės.

Prilaikom materijų apie 950 viso- kių skyrių; mes iszradom tas vietas, kur galima konopigiausiai nupirkti tavorus, teip, kaip ir svetimtaucziai, dėlto-gi mes galime patarnauti už pigiausią prekę dėl savo tautiečių, kurie pas mus apsilankys, bus isz to kiekvienas užganėdintas. Nepamirsz- kite szito adreso:

J. Poszka ir J. Gusauckas,
1323 S. 4-th str.
Philadelphia, Pa.

Kas prisiųs 25 centus!

Paczto markėmis, aplaikys tu- zina puikių popierų groma- toms raszyti su puikiomis kvietkėmis, apskaitymais ir pavincziavonėmis. Kas atsiųs \$1,00, tas aplaikys 5 tuzinus virsz minėtų popierų.

Adresuokit teip:

W. Kudarauckas, & Co.
Box 234
Lawrence, Mass.

Lietuviu užeiga.

Geriau užeiga dėl lietuvių isz viso miesto. Prilaikau visokius gė- rymus, kaipo tai: Alų, Arielką, Li- kierą, Vyną ir visokius Cigarus pir- mos klesos, taipgi siuncziu pinigų į visas dalis svieto. Pardūdu Laiva- kortes ant visų linių. Apart to dū- du kiekvienam prieteliszką rodą.

Nepamirszkite atsilankyti reikale.

Petras Lipavyczia.

LUZERNE, LUZ. PA.

Apszvieta ir Mokslas už pigiause preke.

Biblija arba Rasztas Szventas Seno ir Naujo Testamento, vokiszkas drukas, puikiame apdare \$5.00
Naujas Testamentas, lietuviszkas drukas, puikiame apdare \$1.00
Budus Doro Pasilinksminimo Laisvosė Valandose \$1.00
Lietuviszkas laikrasztis, nedėli nis, ant pusės meto \$1.00
Kaip matote, visas sykiu kasz- tuoja \$8.00, bet dabartės atiduodu tą viską draugia kaip yra augszcziaus minėta, tiktai už \$5.00. Skyrium neparduodu nieko isz szito suraszo, kaip tiktai keturis dalykus draugia.

PASARGA: Laikraszti ant pusės meto duo- du viena isz szitu trijų: 1 Vienybę Lietuviszka, 2 Lietuva 3 Lietuvis Koznas pirkėjas szios mano ofertos, turi tiesą pasiskirti sau vieną isz augszcziaus minėtų laikraszczių ir sykiu su steliunku tur daneszt man laikraszcziuo vardą.

Kas nenori arba negali atsisti pilnos sumos pi- nigu t. y. \$5.00 sykiu su steliunku, tas tegul stin- czia \$1.00, bet nemažiaus, o kitus \$4.00 damokė ant expreso priimdamas pirkti. O jeigu kas ne- iszeitenka iszduoti \$5.00 ant karto, tas tegul susi- deda su draugu per pusę, o abudu džiangsais pasi- nandoje isz szitos mato ofertos.

Lietuviai, naudokitės isz szitos teip gausios pro- gos, nes szia oferta padariau tiktai vien dėlėl ju- sų labo ir tiktai ant trumpo laiko.

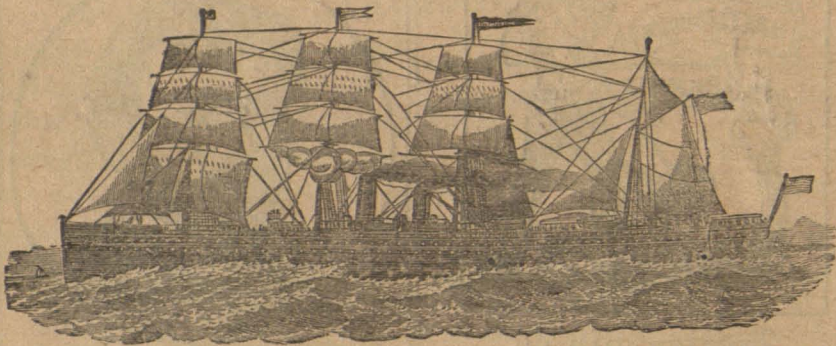
Pinigus reikia siusti per Money Order, arba re- gistravotol gromatol. Adresuokite sziteip:
M. Mockus, Bx 54, Detroit, Mich.

Tai yra paveikslas p. J. P. Elkin'o, vieno isz augszcziau- sių valdininkų Pennsylvanijos valstijoje. Jis yra neturtingo farmerio sunus, dirbo isz pradžių fabrikoje, paskui buvo mo- kintoju, iszėjo augsztesnį mokslą ir per jį dasigerbė į vyriau- sio prokuratoriaus vietą. Dabar jis pasidavė už kandidatą ant Pennsylvanijos gubernatoriaus. Lietuviams pridera pa- žinti, koks kandidatas, idant zinoti, už ką paduoti balsą.

Gerbtini Tautiečiai!

Turiu už garbę pranešti visiems lietuviams, jog apsiemiau agentyste ant laibaigerų linijų. Taigi parduodu laivakortes ir siunčiu pinigus į visas dalis svieta. Užtikrinu jog su, nuo manęs pirktoms laivakortėms pervaziuosit didmarį per 8-9 dienas. Nusiunčiu pinigus į Lietuvą ir į kitus krasztus pasaulės, labai greitai.

Prie to apsaugoju naminius rakandus (furniture) nuo ugnies (fire-insurance). Turiu labai czystą ir puikią užėigą dėl svetelių, užlaikau vyną alų, degtinę ir kitokius gėrymus, kurie žinau patiks dėl lietuvių ir ne prabaszcius nepaniekytų. Su guodone Kazimieras Baltrukonis.

Adrisuokit sziteip: **CHAS V. BOLTH,**
686 North Rivers Side str. WATERBURY, CONN

PERSKAITEŠ ATMINK!

KAZUNO TRAJANKA privalo rasti kiekvienoj lietuviszkoj szejmynoj dėl greito pareikalavimo laike ligos. **KAZUNO TRAJANKA** yra sudėta dabar popieriniam baksukije geltono kolerio ir pirkdami nuo sztoriniku visados reikalaukit Kazuno Trajankos. Jeigu negalit gaut pas savo sztorininka mano Trajankos, tai prisiusk money order ant 55 ct. o bus prisiusta per paczta į trumpa laika.

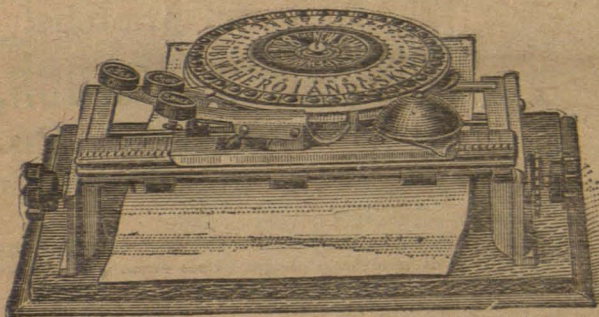
Kam sirgti Gumbu, skaudėjimu po krutine
arba panaszios ligoms, kada Kazuno Gumbo-Kura netik ka apmatszins liga, bet ir praszalins į trumpa laika. Kasztuoja \$1.00, su prisiuntimu per paczta \$1.25 ir bus greit prisiusta. *Gumbo-Kura* susideda isz dviejų preparatų bonkutės vaistų ir tablets Gumbo-Kura No 1. tai yra labai geri vaistai moterims po palagu, nes skaudėjima greit apstabdo, su prisiuntimu per paczta kasztuoja tik 75 ct.

Luke's Rheumatic Cure.

Szitas preparatas yra isz bandytas ir daug zmonių yra iszsigydę isz ilgus sirgimo Reumatizmu. Užtikrinu, kad szitas preparatas praszalins Reumatizmą vartojant per atsakanti laika, jeigu bus vartojama sykiu su *Expeller Linimentu* praszalins minėtas ligas. Priiuk Money Order ant 1.50, o bus prisiusta į trumpa laika per paczta. Adresuok:

L. M. KAZUNAS, aptiiekorius.
107 S. Main str. SHENANDOAH, PA.

Drukuojamos ir raszomos maszinos.

RASZOMA MASZINA (typewriter) privalo turėti kiekvienas žmogus ar privatnas ar kupczius, nes laiszkas paraszytas su raszoma maszina gražei isz rodo ir kiekvienas gali į perskaityti. Mes turime raszomų maszinų visokių arekių, kaip tai: už \$1.00 už \$1.50, už \$3.50, už \$5.00, už \$6.00, už \$10.00 ir brangesnių. Mes teipgi parduodame visokius ta-

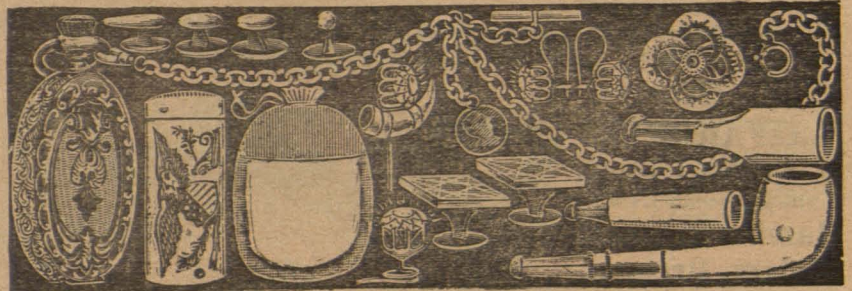
vorus, angliszkas knygas ir lietuviszkas, lenkiszkas Biblijas ir Nauja Testamentus. Biblijų turime daugiau kaip szimtą kalbų. Jeiku kas nori gaut katiloga ar atsakymą ant gromatos turi idėti už 2c. stempą.

NOVELTY SUPPLY CO. Box 352 Louisville, Ky.

LIETUVISZKAS KRIAUCZIUS
Kaz. Miliszauskas
256 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa.
Siuva puikiausiai visokius siutus pagal naujausia madą, duoda drutą ir gerą materiiją ir už pigę prekę. Teisėjienus ant naujų perdirba. Visi pas savo Tautietį.

W. Matusевичius.

Uzdėjan krautuve visokių tavorų kaip ant tai: martzkinių, kalnierių, naktaižų, petnesų, visokių skrybelių, pagal madą overkotų martzkinių ir dar kitoių daigtų Telpogi laikau ir kriauciszka szapą, siuviu drapanas dailiai ir pigiai. Lietuviai jeigu einat pas žyda, geriaus eikit pas savo tautietį 112½ E. Main st. PLYMOUTH, PA.

DYKAI 14 puikių dovanų! Tokio pigun o dar niekados negirdėta! Ateikit pažinrėt, pažinrėjims nieko nekasztoja!
Dabar mes paleidžiame turgan geriau į laikrodėli: **TIKRA AMERIKISZKA**, 14k. su dvigubais paauksuotais linsztais, ausuke užsakamas ir austatomas, vyriszkas ir moteriszkas, su **TIKRA AMERIKISZKA MASZINERIJA**, pilnu akmenų, R. R. gvarantuotas, nikeliuotais viduriais, iszduodame raszta GVARANCIJA ANT 20 METU; pagal iszveizda ir gerumą toki laikrodėli visados gali tyginti prie \$40 VERTES AUKSO LAIKRODELIO. Visiems puikių laikrodėli mylėtojams n'ee duosime begyje 60 dienų pulkius prezentus: 1 vieną marių putų r'ypk' su dicele galvuke ir gintarinu cibuku, vertės \$1.50; 1 gryną marių putų CIGARNICZIA, vertės 75c; 1 nikelinė briezdukams DEZUTE 25c. 1 dailų auksuotą DICKENS LENCIGELI su Cameo kabute, \$1.50; 1 puikią auksinuota SAUTE, \$1.00; 1 vieną porą puikių AUSKARIU daimantais sodintu, \$1.00; 1 puikią PILKA iszsidintą brangameals 40c; 1 porą paauksuotų kolonikų su parmuterio virszais 40c; 1 porą rankovėms guzikų, su parmuterine apaczia, 25c; 2 kalneriams guzikų, parmuterio apaczios, 50c; ir 1 puikią į kručnę sagutą su dailio akmeniu 75c. Laikrodėli ir 14 dovanų siunzčiame C. O. D. už \$4.98 apmokėdami teipgi ir expreso kasztus; siuntinį galite iszszgaminuoti ant expreso ir jei nepatiktų, sugražinkite mums atgal musų kasztais. Kur nestranda Expreso Offisas. \$4.98 turit but prisiusti drauge su orderiu. Jeigu kas prisius pinigus drauge su orderiu, gaus dar extra dovaną puikų lenktinį PELIT: daktus mes pasiunzčiame tada per paczta, uzregistrave savo kasztais. Jeigu pirkti ant syk laikrodėlius gaus **VIENA LAIKRODELI SU VISOMS DOVANOMS DYKAI.** Paraszyk, ar laikrodėli ar moteriszka. Jeigu moteriszka, tad vyriszko Dickens lencingėlio mes pastusime moteriszka 50 colių auksuota Lorgnette lencingėli. Raszyk szendlen pakol iszpardavimas neiszszbaigę. Atlas Jewelry Company, 1 Metropolitan Block, CHICAGO, ILL.

NELAUK KOL LIGA PAGULDYS IN LOVA,

bet praszalink ja tuojaus vartodamas musu stebuklingas gyduoles, kurios yra sutaisytos per geriausius gydytojus ir isz geriausiu ypatybiu. Kam moketie didelius pinigus ir neapturetie jokios naudos, kadangi **PUSDYKIAI GALI VISISZKAI ISZSIGYDYTIE** ir paliktie ant visados, sveiku, tvirtu ir linksniu žmogumi. Vartodamas musu gyduoles, atsikratysi ant visados nuo tu skaudėjimu, kurie uzeina ir pranyksta laikas nuo laiko, ir neliauja žmogu kankine, ir pastosi kaip ant naujo svieta. Nereiks lauktie menesio nei nedelios, bet isz pirmo sykiu pajausi pagerezjima ir sveikata artinus su greitumu, kurios teip ilgai jieszkojai bet negalejai rasti. Czionai paminesime nekurias isz musu gyduoliu.

AR SKAUDA NUGARA ir KRYZIŲ? Tai vartok musu gyduole "DORSO", kuri tikrai sustabds skaudėjimus ir ant visados juos praszalys, Pamegyk o persitikrinsi. Preke \$1
AR TURI PUSZKUCZIUS ANT VEIDO IR kuno? Tai vartok musu gyduole "ANTI-PAPULA", kuri juos panaikys ir padarys veida ar kuna, czystu ir lygiu. Preke 50c

AR ESI NUSILPNEJES? Vartok "VIS-DATOR", kuri yra vienatue gyduole dėl sutvirtinimo kuno ir nusilpnejusiu daliu. 75c
AR TURI SUNKUMA ANT KRUTINES? Ar sunkiai kvepuoji? Tai nelauk, gydykis kol laikas. Musu gyduole "ANHELITU" tuojaus praszalys sunkuma nuo krutines ir palengvis kvepavima. Daugely jau iszgyde. Preke 50c

NEZIUREK KAIP ILGAI SERGI ir koki liga nebutu, apraszyk gerai savo visa padejima, ir kartu su apraszymu prisiusk \$1.00, o apturesi pakely gyduoliu ant prabos, kurias sutaisys musu vyriausias daktaras, po apszarstymui ligos. **RODA DYKAI.** Jeigu noretum susiszasztytie su musu vyriausiu daktaru, tai atsiusk už du centu marke, o apturesi jo privatiszka adresa. **ATSISZAUK** arba **RASZYK.** **RODA DUODA DYKAI.**

PEOPLE'S PRIVATE DISPENSARY 362 WABASH AVE CHICAGO, ILL
Vyriausias daktaras randasi nuo 9 iki 10 ryto; nuo 1 iki 2 po piet, nuo 5 iki 6 vakaro. Subatos vakare nuo 5 iki 8:30. Nedelioj nuo 11 iki 2. Ant atsakymo indek už du centu marke.

Puikiausias vaistas Daktaro Glenno, „Peace In the Family“.

Dėl seno skaudėjimo, nusibrozdinimo, inkirtim� ir insipjovimo, teipgi nusideginimo ir nusiszutini-mo, nera lygio vaisto. Yra isztiki-miauses vaistas tarp parduodanczių. Verkentiems vaikams nepamirszkite duoti o nustos. Iszdribamas vien tiktai per M. Bevan, 23 Cambria, st. Plymouth, Luz. Co. Pa. Bonkutė tiktai 25 c. Klauskite pas savo sztornikus. Didelis procentas dėl sztornikų mokant isz virszaus, tiktai Penn'a.

P. S. Esu pažystamas visoi apielinkėi ir turiu užsitikėjima. Reikalavimus trumpam laike iszpildysiu.

AGENTAS

asekuravojimo NAMŲ ir visokių DAIGTŲ už ugnies
GEO. GWILLIAM, agentas.
Main str. Plymouth, Pa.

Griacizciausiai iszgydo visokias ligas

Dr. J. Szlupas

Telephone 4373. 421 Penn. Ave. Scranton, Pa.

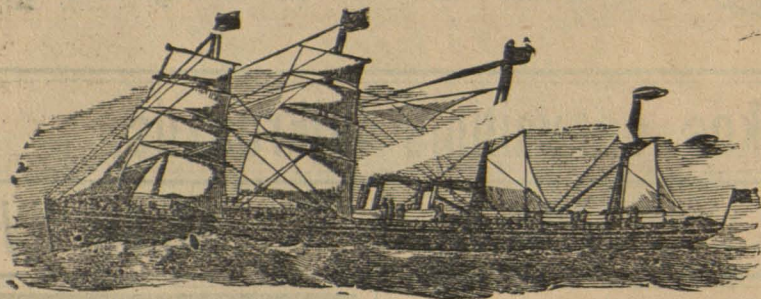
Max Kobre

Successor to

KOBRE & HERSCHMANN

Litewski i Polski **BANK**

40 Canal Str.,—142 Division Str., New York

Prieteliai! dudu jums žinia, kad mes pardudam Szifkortes ant visų greičiausių laivų už pigiausią prekę. Esu užtvirtintu agentu ant linijų North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburgo; Red Star Line, Antverpo ir Nitherlands Lines Roterdamo. Siuncziamė pinigų, kuriūs jusų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantorėje galite susiznekėti lietuvizškai ir lenkiszka. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per 52 metus su kožnu apsiėjome teisingai. Teiposgi pardudame tikietus ant visų geležinkelių Amerikoje ir Europoje.

Duodam žinoti kad mes priimam pinigus į depositą bankos ir mokam po 3½ procentus ant metų. Procentą tik tą mokam nuo 50 dolerių ir višaus, ale kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnesius. Padėti ir izimti gali kožną dieną nuo 9 ryto iki 2 po pietų, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

Boston Shoe Store

26 E. Main st. PLYMOUTH, PA.

Mes katik gavome szviežių pavasarinų czeve rykų vyriszkių, moteriszkių ir vaikų, visi yra Juni. jos darbo, pardudame už visai pigę prekę. Tei pos-gi czeverykus dirbame ir ant apstelevimo. Ateik ir pamėgink, o busi užganėdintas.

Max Reese & Co.

109 E. Main str.

Plymouth, Pa.

Didžiausia ir geriausia avalines, kurpių ir batų krantuvė visam mieste.

Žemiausios prekės!

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuve tapo Apdovanota

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Parodos už rupestingą, teisingą ir artistiszka izdirbimą.

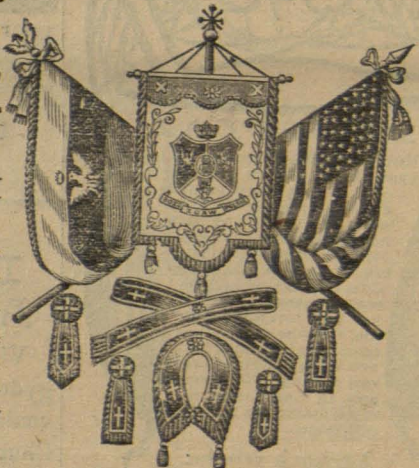

KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreikszti guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu visus augszcziaus paminėtus daigtus Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei, nes per 30 metų užsiimdama izdirbimais igijau geriause praktikę ir dėl to galiu wiską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

Skaityk su atyda!

Pirmas Lietuvizskas BRAVOVAS Suvienytose Valstijose Sziaurinė Amerikos, kuriame izdirba geriause ALŲ PORTERĮ ir ELIŲ.

Nes yra daromas izz grynų javų ir geriausių apfinių, norint ir geriant truputį užsilinkėmini bet galvos neskauda, nes jame nėra jokių primaiszytų kvarbų nė prozky.

Todėlgi perkantieji ir pardavejai (karczianikaj) visadcs reikalaukite Lietuvizsko

alaus: — viena jog yra geriausias alus, o antra teip darydami suszeipsite savo Vientauczius lietuvius.

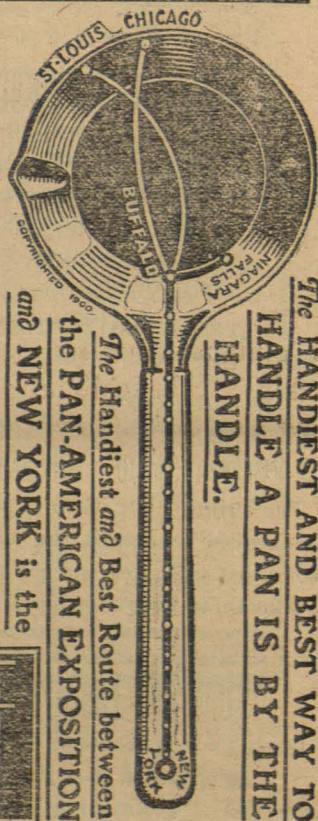
POLISH--LITHUANIAN BREWING CO.

DANVILLE, PENN., A.

Office: 313 Bedford Ave. Broadway & South 8-th st.

429 BROADWAY, N.Y. 289 MAIN ST., BUFFALO. 103 ADAMS ST., CHICAGO. EIGHTH & OLIVE STS., ST. LOUIS. 26 EXCHANGE PLACE, N.Y. T. E. CLARKE, Gen'l Superintendent. T. W. LEE, Gen'l Passenger Ag't. B. D. CALDWELL, Traffic Manager.

The HANDIEST AND BEST WAY TO HANDLE A PAN IS BY THE HANDLE. The Handiest and Best Route between the PAN-AMERICAN EXPOSITION and NEW YORK is the

Geriause gyduolė ant sudrutinimo ir atanginimo plauku.

Sulaiko slinkimą plaukų trumpam laikia vietoj szpuolusių atauga nauji plaukai; praszalina visoki necizistą sistemą kaip tai: pleiskaną, dedervines, niežus papuckus ir stabdo galvos skaudėjimą. Jeigu užtemijotė savo plaukų slinkimą, umai atsiszaukitia o gazsytai pagelbą ant sulaikymo trumpam laikia. Kurie vartojo ant savo galvų plykų ir persitkrino, kad užžle plaukai ir paliudyjimą duoda į visą "Publika".

[Temykite: kad szių gyduolių negalima gaut kitur, tik izz mūsų firmos siuneziam.]

Norinti gauti visą rodą, apraszkyk padėjimą savo plaukų: kokia piezastis yra. Rodą ir visą informaciją gausite dykai Adresuokit visad sziteip:

J. M. BRUNDZA, Chemist. NEW YORK & BROOKLYN.

Paveikslas Dr. V. Kudirkos.

Didumo — 19 colių pločio, 24 colių augszczio, ant puikios popieros, su prisiuntimu 30 ct. Gaunamas „Vienybės" redakcijoj.

Szitas paveikslas tojo mūsų užsi-tarnavusio tautiečio privalo rastisi kiekvieno lietuvio namuose kaipo papuoszimas ir atminimas, kad tasai tautietis per visą savo gyvenimą truse ant naudos savo tautiečių ir tėvynės.

ADRESAI Susivienyjimo L. A. virsz.

Prez. — M. Valentinavyczia, 1917 N. Main str., Seranton, Pa.

Vice-prez. — J. Tareila, 677 N. Riverside, Waterbury, Conn.

Sekretorius — T. Astramskas, 732 S. Front st. Philadelphia, Pa.

Kasierius — T. Pauksztis, 123 N. Main str., Pittston, Pa.

J. Kazakevyczia, 1150 Wyoming Ave. Pittston, Pa.

Kasos globėjai { J. Gudaitis, 112 Vine st. Plymouth, Pa.

Užveisdėtoju knygyno—V. Daukszys, 442 Wharton str. Philadelphia, Pa.